
Sporočila

Slovenska
minoritska
provinca
svetega Jožefa



3	Uvodnik
5	Iz provincialata
9	Iz našega reda
13	Iz naših samostanov
25	Iz naših misijonov
31	Iz naj molijo za rajne

Sporočila glasilo slovenskih minoritov
leto XLVIII
Izdaja: Slovenska minoritska provinca sv. Jožefa,
Minoritski trg 1, 2250 Ptuj, Slovenija,
e-pošta: minoriti@rkc.si, <http://minoriti.rkc.si>

Urednik: p. Danilo Holc, prov. tajnik
Prelom in priprava za tisk: mag. p. Tomaž Majcen
Odgovarja: dr. p. Igor Salmič, prov. minister

Ovitek: Julija Zornik
Tisk: Tiskarna Povše



UVODNIK

Dragi bratje in sestre v sv. Frančišku,

svet se je za nekaj mesecev ustavil, zaustavile so se tudi Cerkev, redovne province in skupnosti. Pri marsikom je šlo skoraj za krizo identitete: nič ljudstva, nič pridiganja, nič spovedovanja, nič krstov, birm ... Izgledali smo čisto izgubljeni. Nekateri so omilili to »umanjkanje« z navzočnostjo preko modernih družbenih sredstev in kar naenkrat so se spet počutili »koristne« in ponovno našli smisel svojega bivanja in dela.

Počutiti se koristnega, potrjenega, občudovanja vrednega ... čas novega koronavirusa je bil pravi zrelostni izpit, postavil nam je ogledalo glede naših vrednot, predstavljal je neke vrste izpraševanje vesti: Brez česa ne morem živeti? Čemu se tako težko odpovem? Na čem gradim svojo identiteto? Nismo navajeni nizkih obratov, tišine, odmika, nedela. Sedaj pa se je kar naenkrat pojavila tovrstna praznina. Kam z njo? Navajeni smo akcije, zdaj pa smo je bili oropani. Vedno mi prihaja na misel odlomek iz Markovega evangelija, ko Jezus pokliče dvanajst apostolov: »Postavil jih je dvanajst, ki jih je imenoval tudi apostole, da bi bili z njim in bi jih pošiljal oznanjati ter bi imeli oblast izganjati hude duhove« (Mr 3,14–15). Apostolom je Jezus zapustil pomembne pastoralne naloge, kjer je v ospredju akcija: da bi oznanjali in da bi izganjali hude duhove. V tem se mnogi duhovniki, redovniki in redovnice počutijo kot riba v vodi: več je kilometrov na števci, bolj so zadovoljni; več je skupin, za boljše pastoralne delavce se imajo. Če nismo pozorni, lahko spregledamo prvi namen apostolske službe: da bi bili z Njim. Kaj to pomeni? Spomnim se ene od papeževih maš v kapeli svete Marte, ki so jih v času epidemije prenašali po televiziji in spletu, in to tudi v Sloveniji. V pridigi je papež Frančišek izpostavil, da je prva naloga škofov ta, da molijo. Pred posvetitvami, blagoslovi, oznanjevanjem, sestanki, premestitvami ... je najprej molitev. Sveta mati Terezija, ki je bila dan in noč na nogah ter skrbela za najbolj uboge, je imela

ob srečanju z različnimi duhovniki zanje pripravljeno samo eno vprašanje: »Koliko ur na dan moliš?« Mnogi so ob tem vprašanju zardevali, nekateri pa so se celo pohvalili: »Mašujem vsak dan, molim ves brevir, pa še rožni venec; mislim, da je to kar dovolj.« Enemu od njih je takrat še ne tako slavna ustanoviteljica misijonark ljubezni brez pomisleka odgovorila: »Premalo! V ljubezni se ne moremo omejiti na tisto, kar je obvezno, v ljubezni je treba narediti več. Dodaj še češčenje Najsvetejšega, drugače ne boš zdržal.« Ta duhovnik je bil zelo presenečen ob vprašanju, saj je glede na njeno delo med ubogimi pričakoval vprašanje v smislu pastoralnega udejstvovanja. A ona ga je nemudoma opozorila: »Misliš, da bi lahko šla med uboge, če Jezus v moje srce ne bi položil svoje ljubezni? Ko molim, mi Jezus daruje svojo ljubezen, da jo lahko ponesem med uboge. In zapomni si, Jezus je zaradi molitve žrtvoval tudi dela ljubezni, da bi nas spomnil, da smo brez Boga preveč ubogi, da bi pomagali ubogim.« Ta duhovnik je današnji kardinal Angelo Comastri, nadduhovnik Petrove bazilike v Vatikanu, ki se teh besed, ki so radikalno spremenile njegovo življenje, spominja po več kot petdesetih letih.

Med karanteno je generalna minoritska kurija izoblikovala šestletni generalni načrt za ves red (2019–2025) s pomenljivim naslovom »Oblikovati se po evangeliju, da bi postali misijonsko bratstvo«. V ospredju je želja, da bi se oblikovali po Kristusu in skupaj z Njim, da bi tako v trajnem procesu postajali vedno bolj odprto bratstvo, ki se pogumno odpravlja onkraj področja udobja. Oblikovanje po evangeliju in sprejetje njegove logike ni možno brez časa, ki ga posvetimo osebni in skupni molitvi. Če ni tega odnosa, pravzaprav ne bomo nikoli razbrali notranjih vzgibov svojega delovanja, prav tako pa ne bomo zmožni prečistiti svojih načrtov in želja. V še tako svetem dejanju se lahko skriva tiho stre-

menje po priznanju, ugodju, rezultatu. Apostol Pavel hitro razkrinka tovrstno početje: »S svojo umišljeno pobožnostjo, ponižnostjo in strogostjo do telesa dajejo te reči sicer videz modrosti, a dejansko niso za drugo, kot da gódijo mesu« (Kol 3,23). Mesu pa te stvari godijo, ker človek z dobrimi deli pogosto hrani svoj napuh.

Največja dilema v duhovnem življenju ni v izbiri med tem, kar hočem/želim, in tem, česar nočem/ne želim, temveč nekje drugje: Ali želim slediti sebi ali pa sem pripravljen sprejeti nekaj drugega/večjega? To je vprašanje, ki si ga moramo zastaviti vsak dan, posebej pred kakšno pomembno odločitvijo. Sveto pismo nam kaže nešteto primerov, ko Bog največje naloge zaupa tistim, ki za to niso bili predvideni, npr. Davidu, ki ni bil prvorojenec, ali pa preprostim ribičem, ki niso študirali postave. Zakaj? Da se človek s svojimi deli ne bi postavljaj pred drugimi s svojimi zaslugami. Če smo odprti za Božje posege,

bo ravno molitev razkrinkala te skušnjave in jih počasi topila, dokler ne bomo z vsem srcem lahko skupaj z Marijo rekli: »Zgodi se mi po tvoji besedi.« Največje stvari Gospod zaupa le tistim, ki znajo umirati samim sebi.

Dragi bratje in sestre! Poletje, s turističnimi boni ali brez njih, nam daje veliko priložnosti za ovrednotenje našega duhovnega življenja. Naj bodo »prazni« dnevi čim bolj »polni« Božje navzočnosti, da se bomo kot lončena posoda dali oblikovati nebeškemu lončarju z zaupanjem, da Gospod najbolje ve, kaj je za nas dobro, četudi je to nekaj, na kar nismo nikoli računali ali pa smo se tega celo izogibali.

Mir in dobro!

p. Igor Salmič,
prov. minister



IZ PROVINCIALATA

RAZMIŠLJANJE O FILMU FRANČIŠEK IN NJEGOVI BRATJE

Dragi bratje,

nekateri od vas je nemalo vznemirila film o sv. Frančišku in njegovih bratih, ki smo ga imeli priložnost spremljati na velikonočni ponedeljek, 13. aprila letos. Pa ne samo vas, ampak baje tudi nekateri verniki. Bil sem naprošen, da ob tem napišem svoje mnenje oz. razmišljanje. Ker sem vam sam predlagal ogled filma, moram ta izziv sprejeti – vsaj z vidika pokore.

Preden se lotim samega filma, bi rad na kratko predstavil t. i. *frančiškovo vprašanje* (*quaestio franciscana*), ki je temeljno za razumevanje omenjenega filma in različnih razlag o sv. Frančišku in prvem bratstvu.

Frančiškovo vprašanje je znanstveni pristop k virom iz 13. in 14. stoletja, ki prikazujejo življenje sv. Frančiška. Vedeti moramo, da je teh virov ogromno; z vso gotovostjo lahko zatrdimo, da jih o nobenem svetniku iz srednjega veka ni na voljo toliko kot ravno o Frančišku. Frančišek je s svojim karizmatičnim nastopom in eksplozivno močjo tako močno zaznamoval svoj čas, da je bilo praktično nemogoče o njem ustvariti samo eno podobo. Najprej je nalogo za življenjepis s strani papeža dobil manjši brat Tomaž Čelanski, ki je le dve oz. tri leta po Frančiškovi smrti že predstavil svetu *Življenje blaženega Frančiška* (1228–1229). Čez čas so se dela lotili tudi drugi sobratje in celo Čelanski sam se je moral na prigovarjanje nekaterih bratov kasneje marsikje popraviti in vključiti manjkajoče dele. Razlike med življenjepisi so postajale vedno večje in to je pogosto privedlo do prave zmešnjave: kateremu življenjepisu oz. legendi, kompilaciji ali *speculumu* sedaj Frančišek najbolj ustreza? Nekateri so poudarjali njegovo uboštvo, preprostost, družene z gobavci itd., spet drugi so v ospredje postavljali njegovo pridiganje in oznanjevanje evangelija. Slednje je poudarjal Tomaž Čelanski po navodilih papeža Gregorja IX., ki je v novem redu videl ogro-

mno silo in moč pri oznanjevanju v Italiji in Evropi, in sicer tudi zaradi gibljivosti in selitev, česar starejši meniški redovi niso poznali. Veliko je k notranji razdeljenosti reda prispeval isti papež Gregor IX., ki je v svoji buli *Quo elongati* leta 1230 določil, da je za brate zavezujoče le Vodilo, ne pa tudi Frančiškova oporoka. Za nekatere ta odločitev pomeni prilagoditev Frančiškove karizme izzivom časa, po mnenju drugih pa gre pri tem za dokončen prelom manjših bratov z ustanoviteljem. Tudi življenjepisi, ki so sledili tej odločitvi, so se v grobem razdelili v dva tabora: na tiste, ki so v razvoju reda videli napredek in blagoslov (deloma Čelanski, bolj *Neznani Peružan*, najbolj pa Bonaventura: *Legenda maior* in *Legenda minor*), in na tiste, ki so z nostalgijo stremeli k prvi skupini okrog Frančiška in v redu sčasoma videli samo še pot navzdol oz. proti propadu (deloma *Asiška kompilacija*, bolj *Speculum perfectionis*, najbolj pa *Knjiga kronik oz. nadlog* Angela Klarena). Predvsem *spirituali* z nekaterimi odličnimi predstavniki, kot so bili Peter Janez Olivi, Umberto iz Casaleja in Angel Klaren na prehodu iz 13. v 14. stoletje, so imeli Frančiškovo Vodilo in oporoko za sveto, zavračali pa so vse kasnejše razlage, tudi tiste s strani uradne Cerkve. Povzdigovali so preprostost in zavračali znanost (Assisi proti Parizu), za svoj vzor so vzeli brata Leona, ki je bil najbližji sv. Frančišku. Redu je šlo po mnenju spiritualov vedno slabše, govorili so o sedmih nadlogah, med temi pa sta največji tisti iz obdobja Elija in Bonaventura, ki naj bi oddaljila brate od prvotnega ideala. Bonaventura si je močno prizadeval za ohranitev edinosti znotraj reda. V ta namen so bili »odstranjeni« vsi dotedanji življenjepisi o Frančišku, tudi besedilo Čelanskega, za edinega veljavnega pa je bil razglašen Bonaventurov življenjepis; vse to z namenom, da bi se bratje poenotili okrog Frančiškove podobe. Mnoge generacije bratov v zgodovini so tako rasle z Bonaventuro, »izgubljeni« življenjepisi pa so na dan zopet prišli med koncem 18. in začetkom 20. stoletja. Na podlagi teh najdenih življenjepisov in kompilacij se je pričelo znanstveno raziskovanje virov, njihovih značilnosti in medsebojne odvisnosti. Prvi med temi raziskovalci je bil francoski kalvinist

Paul Sabatier, ki je leta 1893 napisal življenjepis o Frančišku (*Vie de saint François d'Assise*), za podlago pa je vzel *Speculum perfectionis*. Ta vir je poudarjal predvsem karizmatične vidike sv. Frančiška, v središče je postavljajl prve brate, predvsem Leona, ni pa se oziral na razvoj reda in na institucijo. Intuiciji je dal torej prednost pred institucijo.

Zakaj toliko omenjam Sabatiera? Ker se film, ki smo ga videli na velikonočni ponedeljek, napaja ravno pri njegovem življenjepis, ki zagovarja karizmatične vidike, ob tem pa je kritičen do institucionalnega razvoja reda. To ozadje je pomembno za boljše razumevanje filma.

Sedaj pa nekaj misli o samem filmu. Njegov uradni naslov je »*Prijatelj – Frančišek Asiški in njegovi bratje*« (»*L'Ami – François d'Assise et ses frères*«), režiserja sta Francoza Renaud Fely in Arnaud Louvet, posnet pa je bil leta 2016. Ker nisem strokovnjak za filme, sem se pri nekaterih vidikih naslonil na nekaj recenzij, predvsem na p. Miguela Grila s papeške univerze Antonianum.

Film ne govori o Frančiškovi mladosti in njegovem spreobrnjenju, temveč se prične s srečanjem prvih bratov s papežem Inocencem III. v Rimu leta 1209. V ospredju filma je boleč prehod od Frančiškove intuicije k instituciji reda, pri čemer ima osrednjo vlogo brat Elija. Kot vemo, je Elija vedno veljal za kontroveržno osebo. Spiritualisti so ga imeli za glavnega krivca, da je red »zatajil« Frančiškovo karizmo. Zaradi bližine s cesarjem Friderikom II. je bil s strani papeža Gregorja IX. in Inocenca IV. tudi izobčen, s Cerkvijo in redom pa se je spravil pred smrtjo. V filmu sta si karizma in institucija zelo vsaksebi in to je po mojem mnenju ena njegovih najšibkejših točk. Karizma in institucija morata v resnici hoditi z roko v roki, gre za nujen proces pri vsaki stvarnosti. V filmu pa je to dvojje postavljeno bolj v dilemo ali – ali.

V filmu sta močno razvidna napetost in razdor med osrednjim cerkvenim vodstvom in Frančiškom. Že na začetku filma papež odpravi Frančiška z besedami, da lahko Vodilo (v tem primeru naj bi šlo za *propositum vitae*) vrže kar prašičem. Močna je prisotnost svobode, večkrat se npr. ponovi tisti znani Frančiškov stavek, da ni treba biti pokoren

predstojniku, če je to proti vesti. V tem je veličina in izvirnost Frančiškovega razmišljanja, v filmu pa je to predstavljeno kot neke vrste »upor vesti« proti krivičnim zapovedim cerkvene oblasti. Pozablja se, da je Frančišek tako v Nepotrjenem kot v Potrjenem vodilu ter tudi drugih spisih bratom na srce položil pokorščino papežu in škofom ter globoko spoštovanje do duhovnikov, najsi bodo še tako grešni: »*Noben brat naj ne pridiga, če bi to bilo proti običaju in predpisom svete rimske Cerkve ... Če bi srečal duhovnika in angela, bi najprej pozdravil duhovnika.*« V čem je Frančiškova izvirnost? V filmu se zdi, da sta to predvsem ubožstvo in preprostost. A vemo, da so se v istem obdobju začela prebujati mnoga laična gibanja, ki so stremela k oznanjevanju Božje besede širšim množicam, s poudarkom na pokori in ubožnem načinu življenja. Nekateri avtorji zatrjujejo, da se je ravno v 12. oz. 13. stoletju, ko zaznamo močan ekonomski razvoj ter povečanje neenakosti, ponovno začel prebujati tudi evangelij. Frančišek Asiški se s svojimi sobraty uvršča v ta živi tok duhovnih gibanj tedanjega časa, a nekaj ga močno razlikuje od drugih; zaradi tega je red sploh lahko nastal: pokorščina papežu in Cerkvi. Brez tega Frančiška danes nihče ne bi poznal.

Odnos med Frančiškom in Elijem je v filmu predstavljen na zelo vprašljiv način. Prevladuje namreč ostro nasprotje med dvema vizijama redovnega življenja, kjer ni zaslediti mirne rešitve. Elija želi pragmatičnost in strukturo, Frančišek vztraja pri preroštvu. Elija popravlja Vodilo in ga opehara najbolj karizmatičnih elementov, čeprav je treba hkrati priznati, da so prikazani tudi Elijevi notranji boji, preko katerih ni želel na lahek način opraviti s Frančiškovim preroškim duhom. Zelo pretresljiv je stavek, ki ga Frančišek izreče Klari: »*Problem je Elija.*« Film se napaja – kot že rečeno – pri življenjepisih izpod peresa spiritualov, ki so Eliju pripisali glavno krivdo za postopno dekadenco reda. Elija je v tej luči glavni izdajalec Frančiškove novosti, zato ne preseneča, da Elija v filmu poskuša narediti samomor, kar zgodovinsko ni nikjer izpričano. V tem smislu mu je pripisana vloga apostola Juda Iškarijota, ki je izdal svojega Učitelja in se potem pokesal. Z Elija še danes ni izbrisan madež, ki so mu ga pridali

nekateri življenjepisci. Njegovo obsodbo spomina (*damnatio memoriae*) se skuša v zadnjih desetletjih popraviti in v tem duhu je napisano tudi pismo generalnega ministra minoritskega reda p. Joachima Giermeka leta 2003, ob 750-letnici Elijeve smrti.

V filmu je veliko prostora namenjenega sestavljanju Vodila, kar je bolj poudarjeno kot v drugih filmih o Frančišku. A tudi tukaj je predstavljeno nasprotje: Frančiškova volja je zapisana v Nepotrjenem vodilu iz leta 1221, Elija pa je poskrbel za dokončno redakcijo, ki jo je leta 1223 potrdil papež Honorij III. Potrjeno Vodil je prikazano kot tisto, ki ne odraža več Frančiškove volje, temveč naj bi nastalo pod pritiskom rimske kurije, zato je v njem manj duhovnih in več pravnih elementov. Vsekakor prehod od Nepotrjenega do Potrjenega vodila ni bil lahek, saj je bilo treba nekatere stvari bolj pravno določiti, a to še ne pomeni »oddaljitve« od Frančiškovega ideala, temveč predvsem odgovor na hitre spremembe v redu, ki so se zgodile v zelo kratkem času. Podoba reda leta 1221 je bila zelo drugačna od tiste v letu 1223. Število bratov se je močno povečalo, ustvariti je bilo treba več reda npr. pri pridigarski dejavnosti, zato v tej točki opazimo veliko razliko med Nepotrjenim vodilom, kjer dovoljenje za pridiganje daje provincialni minister, in Potrjenim vodilom, kjer ima to pravico le generalni minister.

Na koncu pa bi podčrtal še največjo pomanjkljivost filma: zelo laično oz. človeško duhovnost sv. Frančiška. V ospredju sta individualna vest in močna človekova volja pri sledenju idealom. Uboštvo, preprostost in lahkotnost so proizvod človekove dejavnosti, prav tako tudi svoboda, bratstvo in enakost, ki jih Frančišek močno zagovarja, so pa to hkrati zaščitni znaki francoske revolucije. Frančišek je pravzaprav tisti, ki udejanja te ideale revolucije. Nekje v ozadju je Bog, skoraj nikjer pa ni neposredne povezave med Frančiškom in Kristusom ter njegove hoje za Njim. Bratje sledijo bolj Frančišku kot pa Jezusu Kristusu. Film veliko govori o Frančiškovih sanjah, a mu hkrati vzame največje sanje: hojo za Gospodom. Če pa ni Kristusa, potem tudi Frančiška ni več.

Napetost med karizmo in hierarhijo, med intui-

cijo in institucijo je bila in bo vedno navzoča. Film zastopa stališče, da med obema stranema ni spravljivega dialoga, Frančišek in Elija sta namreč na nasprotnih bregovih. A obstaja tudi drugačna pot: zgodovinar Felice Accrocca trdi, da so različni viri, ki so se pojavili v 13. stoletju, ustvarili odnos medsebojnega »dopolnjevanja« in ne »nasprotovanja«. Zato so že v tistem času bratje skupaj brali Bonaventura in npr. *Asiško kompilacijo*, ki si na videz nasprotujeta v smislu dajanja prednosti instituciji ali intuiciji. V tem smislu sta si morda tudi Frančišek in Elija bliže, kot smo to videli v omenjenem filmu.

Ptuj, 17. april 2020

p. Igor Salmič,
prov. minister

XX. seja provincialnega definitorija

Zaradi epidemije koronavirusne bolezni covid-19 je 8. aprila 2020 kot videokonferenca potekala XX. seja prov. definitorija.

1. Uvodna molitev

P. Danilo je za uvod zmolil psalm iz Frančiškovega Molitvenega bogoslužja Gospodovega trpljenja.

2. Branje zapisnikov prejšnje redne in dopisne seje

Zapisnika smo potrdili. Nekateri predvideni dogodki so zaradi ukrepov zaščite pred virusom in epidemijo bolezni ter posledične karantene že odpadli, nekateri pa zagotovo še bodo.

3. Nadžupnija Ptuj – Sv. Jurij: prošnja za nakup treh novih stanovanj

Župnik nadžupnije Ptuj – Sv. Jurij p. Andrej Feguš je na provincialat poslal dopis, v katerem prosi za nakup treh novih stanovanj na Ormoški cesti na Ptuj, in sicer iz sredstev, ki so bila pridobljena s prodajo »Marofa«. Priložen je tudi osnutek pogodbe. Poleg soglasja samostanske skupnosti je svoje soglasje dala še nadškofija Maribor. Provincialni minister s svojim definitorijem daje nadžupniji Ptuj – Sv. Jurij soglasje za nakup treh novih stanovanj na Ormoški cesti na Ptuj.

4. Antonio Tkalec – prošnja za donacijo

G. Antonio Tkalec, profesionalni hrvaški glasbenik iz Varaždina, ki svoje življenje posveča samo duhovni ritmični glasbi in je že deset let stalen gost Marijafesta na Ptujski Gori, je na provincialat poslal prošnjo, ki jo je odposlal 28. februarja 2020. V njej prosi za donacijo pri izdaji glasbene zgoščenke, na kateri bi bile vse pesmi, posvečene Mariji, v slovenskem jeziku, razen ene. Provincialni minister s svojim definitorijem bo g. Antoniu Tkalcu za izdajo zgoščenke doniral nek delež finančnih sredstev.

XXI. seja prov. definitorija

V minoritskem samostanu sv. Petra in Pavla na Ptujju je 22. maja 2020 potekala XXI. seja prov. definitorija.

1. Uvodna molitev

P. Toni Brinjavc je uvodno molitev začel s pesmijo Jaz sem otrok Marijin, nato pa zmolil Frančiškov Pozdrav blaženi Devici Mariji.

2. Branje zapisnika prejšnje seje

Zapisnik je bil potrjen.

3. Srečanje s p. Emilom Križanom

ŽPS Dornava je po izrednem prov. kapitlju poslal prošnjo generalnemu ministru za odlog zaprtja filialne hiše v Dornavi. Potem ko je generalni minister p. Carlos Trovarelli pisno odgovoril, da odločitev glede zaprtja ni v njegovi pristojnosti, temveč v pristojnosti province, je ŽPS Dornava na provincialat poslal dopis, v katerem izraža svoje poglede na odločitev izrednega provincialnega kapitlja in ponovi isto prošnjo. Ker izglasovanega sklepa ni mogoče spreminjati, je prov. minister predlagal, da se najde primerna oblika izvršitve le-tega. S tem namenom je bil na sejo povabljen tudi p. Emil Križan, predstavnik filialne hiše in župnik v Dornavi. P. Emil je najprej predstavil svoj pogled na izglasovani sklep, nato pa smo skupaj z njim iskali predlog konkretne izvedbe tega sklepa.

Provincialni minister s svojim definitorijem je nato sprejel sledeči dve odločitvi:

a) Prov. minister s svojim definitorijem bo na podlagi sklepa izrednega provincialnega kapitlja sprožil postopek za ukinitve filialne hiše v Dornavi, ki se izvrši 1. 8. 2020.

b) Na podlagi izvršenega zgornjega sklepa se hkrati vzpostavlja izredno prehodno obdobje do naslednjega rednega provincialnega kapitlja 2022, v katerem se bo iskala rešitev glede namembnosti župnijskega doma, obenem pa se daje možnost, da v tem obdobju tamkajšnji župnik tam tudi biva.

4. Komisija za pregled prevoda Konstitucij

Prov. minister s svojim definitorijem je potrdil komisijo za pregled prevoda prenovljenih Konstitucij. Člani komisije so: p. Janez Kurbus, predsednik, in člani p. Vito Muhič, p. Danijel Golavšek in p. Anton Borovnjak.

5. Skupna maša za + p. Antona Zajca

Na ravni province se bomo + p. Antona Zajca spomnili ob 30. dnevu, na antonovo (na njegov god), 13. junija 2020 na Vidmu pri Ptujju pri skupni večerni maši ob 19. uri. Bratje ste lepo vabljeni v čim večjem številu.

6. Duhovne vaje za brate (14.–19. junij 2020)

Glede na trenutno sproščanje ukrepov za preprečitev koronavirusne bolezni računamo, da bo mogoče izvesti duhovne vaje za brate od 14. do 19. junija 2020 v Olimju. Vsi bratje, ki so prijavljeni za ta termin, torej lepo vabljeni k udeležbi.

7. Ekonomsko poročilo

Provincialni ekonom p. Danilo Holc je podal ekonomsko poročilo za zadnje štiri mesece.

8. Bratski dan province

Bratski dan province bomo obhajali 24. junija 2020 v samostanu sv. Maksimilijana Kolbeja v Ljubljani. Ob tej priložnosti bomo skupaj čestitali in nazdravili p. Janezu Ferležu ob njegovi 50. obletnici življenja (18. 4.) ter p. Slavku Stermšku za njegov god, ki ga obhaja malo pred tem.

p. Danilo Holc,
prov. tajnik

IZ NAŠEGA REDA

VELIKONOČNO VOŠČILO GENERALNEGA MINISTRA

Rim, velika noč 2020

Ni ga tukaj. Vstal je. (Mt 28,6a)

Dragi bratje,

vedno znova me nagovarja stavek, ki ga angel – sedeč na kamnu, ki je zapečatil Kristusov grob – namenja Mariji Magdaleni in drugi Mariji: »Ni ga tukaj. Vstal je.« Gane me evangelistov način izražanja, ki prehaja od šibkega izraza »ni ga tukaj« do slovesnega »vstal je«.

Vsekakor tu ne gre za preprost opis in tudi ne za prostorsko-časovno določitev mesta, kje se nahaja telo (v tem primeru telo križanega Gospoda); gre predvsem za oznanilo novega stvarstva, za oznanilo končne zmage; gre za dokončno izjavo o odrešenjski volji Očeta in o zveličanju, ki se uresničuje v žrtvovanju Sina.

In vendar, ponavljam, se stavek prične s »šibkim« načinom izražanja: »Ni ga tukaj.« Angel, ki mirno sedi kot delavec, ki se za trenutek želi odpočiti od vsakdanjega dela, oznanja srečen konec velikonočne poti (trpljenje, smrt in vstajenje) na miren, preprost in nevsiljiv način.

Ta »slog« si razlagam kot primerno nadaljevanje tiste drže, ki jo je Jezus iz Nazareta izbral za vse svoje delovanje: nevpadljive besede, preproste geste, navzočnost, ki vzbuja vedro zaupanje. Na ta način je Jezus svetu oznanjal veličino veselega oznanila, evangeljsko pravičnost in mir ter velikodušnost Očetove usmiljene ljubezni.

Moje voščilo za ta velikonočni praznik, ki je skoraj po vsem svetu zaznamovan s šibkostjo, boleznijo, revščino, negotovostjo, pomanjkanjem odpornosti in pravičnosti, je namenjeno vsem bratom z željo, da bi znali biti verodostojno znamenje upanja na miren način, brez številnih besed, morda s skritimi gestami, a z delavno in odločno ljubeznijo. Le tako bomo učinkovita orodja Očetove ljubezni, ki v Kristusu vse stvari dela nove.

»Ta sveta velika noč preganja zlobo,
izmiva krivdo,
vrača grešnim nedolžnost
in žalostnim veselje.
Razblinja sovraštvo,
upogiba trdoto mogočnih,
pospešuje slogo in mir.«

(Hvalnica velikonočni sveči)

fra Carlos A. TROVARELLI,
generalni minister

Posebna posvetitev minoritskega reda Brezmadežni
7. maj 2020

Minoriti smo 7. maja 2020 obhajali 300-letnico razglasitve Blažene Device Marije, ki je bila brezmadežno spočeta, za glavno zavetnico minoritskega reda. Leta 1719 je to odločitev sprejel generalni kapitelj, na ta dan leta 1720 pa potrdil tudi papež Klemen XI. Posvetitev ima še dodatno vrednost, saj je ta skoraj »pozabljeni« dogodek prišel na dan pred dobrim letom, ko je p. Oreste Casaburo, minorit iz neapeljske province, našel članek p. Maksimilijana Kolbeja, ki je o tem pisal davnega leta 1934 med bivanjem na Japonskem. O tem je p. Oreste v pismu obvestil tudi generalnega ministra in mu predlagal, da bi za trenutno stanje, ko je ves svet zajela pandemija koronavirusne bolezni, sestavil molitev, ki bi bila namenjena Devici Mariji. Z njo bi ji izročil celoten red.

Po jutranji maši 7. maja 2020 je generalni minister p. Carlos Trovarelli obnovil izročitev celotnega reda Blaženi Devici Mariji z naslednjo molitvijo:

*Pozdravljena, Gospa, sveta Kraljica, sveta Bogorodica Marija,
ki si kot devica postala Cerkev in te je najsvetejši nebeški Oče izbral
ter posvetil:*

*Ti si naša družina,
Ti si vrata in hiša,
Ti si začetek našega govorjenja,
Ti si vodnica naših korakov,
Ti si šola in sporočilo,
Ti si sprejemanje in služenje,
Ti si okolje vedrine,
Ti si pogum naše vere,
Ti si trdnost naše zvestobe v obljubah Najvišjemu,
Ti si olajšanje v vsaki naši nadlogi,
Ti si spodbuda in gotovost v našem poslanstvu,
Ti si kristalno čist začetek naše svetle usode,
Ti si posoda maziljenja z Duhom in njegov vonj,
Ti si izbrana pot, po kateri prihaja vsaka milost.*

*Jaz, generalni minister reda manjših bratov minoritov,
danes in za vedno obnavljam posvetitev celotnega reda,
da bi Ti razpolagala z nami v blagor duš in Cerkve.*

*Prosim te, o Kraljica in Mati Cerkve,
da bi zvesto sodelovali pri tvojem poslanstvu
ob prihodu Jezusovega kraljestva na svet.
Zato Ti izročam, o najsvetejša Mati, molitve, dejanja
in žrtve vsakega brata v redu.*

*O Božja Mati, v imenu vseh manjših bratov minoritov te prosim, da bi bili tvoji,
da bi nam bila Ti odrešenje in posvečenje.*

*Prosim te tudi,
da bi bili po tvojem velikem usmiljenju orodje za odrešenje duš.
Sprejmi nas v svoje materinsko varstvo.*

*Tebi, o dobra Mati,
izročam vsakega brata in vse skupnosti v redu;
mlade, ki iščejo smisel življenja in se pripravljajo, da bodo odgovorili na Božji klic,
brate v vzgoji in njihove vzgojitelje,
brate, ki živijo in izpričujejo svojo frančiškovo poklicanost na vseh koncih sveta,
v vsakem družbenem, duhovnem, ekonomskem in političnem okolju,
brate, ki živijo svoje poslanstvo »ad gentes«,
brate, ki so vpeti v različna služenja družbi in Cerkvi,
brate, ki so dejavni v kriznih razmerah ali okoljih človekovega obupa,
brate, ki so vključeni v različne vodstvene službe in upravo reda,
starejše brate,
bolne brate, ki trpijo ali so zbegani,
brate, ki jih je ranilo življenje, žalostne in one v krizi.*

*Tebi, o Mati, ki imaš človeško in usmiljeno srce,
izročam vse ljudi, ki so v stiku z nami,
njihove družine, naše dobrotnike in prijatelje, mlade, stare in bolne,
vse, ki jih je Tvoj Sin Jezus Kristus zaupal
naši duhovni in pastirski službi.*

*Marija Brezmadežna, za vedno želimo biti Tvoji.
Prosimo Te, da bi v naši frančiškovski konventualni družini
vedno vladali duh pobožnosti,
dosledno ravnanje po Vodilu sv. Frančiška,
življenje po evangeliju našega Gospoda Jezusa Kristusa
in bratska ljubezen.*

*Pomagaj nam premagati skušnjave, ki nas nagovarjajo k slabemu,
in ohraniti harmonijo med nami.*

*Marija Brezmadežna, ostani med nami v težkih trenutkih, v katerih smo se znašli;
naj občutimo dobrotne učinke Tvoje navzočnosti,
da bi bili lahko potem, ko smo s Teboj in pod Tvojim vodstvom delali
za prihod Kristusovega kraljestva na zemljo,
enkrat vsi vso večnost del Kristusovega kraljestva v nebesih.
Tako bodi.*

Povzeto po objavi na spletni strani minoritskega reda

P. Placido Cortese na poti proti beatifikaciji



Verjetno je bralcem dobro znan božji služabnik p. Placido Cortese (1907–1944), ki je med 2. svetovno vojno duhovno in materialno pomagal številnim slovenskim internirancem v italijanskih taboriščih ter zaradi tega pretrpel tudi mučeniško smrt. Zaradi njegovih dejanj ljubezni do bližnjega je bil sprožen postopek za njegovo beatifikacijo.

Na povabilo p. Giorgia Laggionija, vicepostulatorja iz Padove, smo bratje minoriti slovenske minoritske province na drugem delu rednega provincialnega kapitlja junija leta 2018 sestavili in podpisali postulatorsko pismo in ga naslovili na prefekta Kongregacije za zadeve svetnikov v Rimu kardinala Angela Amata. V njem smo izrazili prošnjo, da bi teološka komisija pri omenjeni kongregaciji začela čim prej preučevati spis oziroma positio o življenju in

krepostih našega p. Placida Corteseja s Cresa. Zgodovinska komisija pri isti kongregaciji je namreč že pred tem izrazila pozitivno mnenje.

Sredi letošnjega maja smo prejeli razveseljivo novico, da se je teološka komisija pri Kongregaciji za zadeve svetnikov sestala in enoglasno podala pozitivno mnenje o življenju in krepostih božjega služabnika p. Placida Corteseja.

Pozitivno mnenje komisije je vsekakor odločilen korak proti njegovi beatifikaciji, saj je sedaj zanjo potreben »le še« čudež na njegovo priprošnjo.

Radi se zatekajmo h Gospodu na priprošnjo p. Placida Corteseja v upanju, da bi bil creški Kolbe čim prej prištet med blažene in svete.

IZ NAŠIH SAMOSTANOV

Minoritski samostan sv. Petra in Pavla

Čeprav smo že stopili v poletne mesece, se bom nekoliko ozrl v spomladanski čas, ki je bil tokrat nekoliko drugačen. Zaradi epidemije – pandemije se je naše redovno in pastoralno življenje v glavnem odvijalo znotraj samostana.

Vsak dan ob 17. uri so lahko verniki spremljali sv. mašo po Facebooku, in sicer iz župnije Ptuj – Sv. Ožbalt. Tako so imeli možnost biti pri sveti maši v domačem kraju. Tudi sicer je bilo vsak dan veliko maš po radijskih postajah in na TV-ekranih.

Vsak večer ob 20. uri so zvonili zvonovi v vseh treh ptujskih župnijah. Z zvonjenjem smo vabili vernike k skupni molitvi, da bi bili na priprošnjo sv. Roka obvarovani epidemije, da bi molili tudi za vse tiste, ki so že zboleli, in zdravstvene delavce, ki so bili izpostavljeni zaradi zdravljenja bolnikov. V tem času smo se tudi patri v samostanu priključili tej molitvi in smo bili na tak način povezani z verniki v župnijah.

Čez dan smo imeli odprte župnijske cerkve in nudili možnost, da so verniki lahko prišli v cerkev molit (prišli so zelo redki). Mesto je opustelo in tudi pri nas in okrog našega samostana skoraj ni bilo mogoče srečati človeka.

Vsak večer smo imeli od 20. do 21. ure možnost za telefonski pogovor z ljudmi, ki so bili v stiski. Tu ni šlo za karitativno pomoč, ampak so nam lahko povedali za svojo duševno stisko in smo jih bili pripravljeni opogumiti z Božjo besedo ali skupno molitvijo.

Nismo pozabili na veroučence, predvsem na tiste, ki so se pripravljali na prvo obhajilo in birmo. Verouk je potekal na daljavo, preko komunikacijskih sredstev, ki so nam v današnjem času na voljo. Stik z verniki smo ohranjali tudi z obvestili na spletnih straneh župnij in e-sporočili.

Karitas je bil po navodilih zaprt. To pa ne pomeni, da pomoči potrebni v tem času niso imeli možnosti dobiti tega, kar so potrebovali. Za nujne primere smo bili na voljo. Člani Karitas in

prostovoljci, ki so se prijavili na našo prošnjo, so bili pripravljeni pomagati, in sicer individualno po predhodni najavi. Pomoči potrebni so lahko poklicali v samostan ali na številke, ki so bile objavljene na vratih prostorov Karitas.

Glede na manj obveznosti smo patri lahko posvetili več časa molitvi in premišljevanju Božje besede. Molili in prosili smo, da bi bili na priprošnjo sv. Roka (imamo podružnično cerkev sv. Roka) obvarovani teh hudih preizkušenj.

V tem času nam je res uspevalo živeti samostansko redovno življenje. To pomeni, da smo ves brevir molili skupaj v letnem refektoriju, opravili skupne pobožnosti in se pri obrokih dlje zadržali v bratskem pogovoru. Naša zvesta gospodinja ga. Betka Praprotnik je vseeno prihajala, da nam je pripravila zajtrk in kosilo. Za večerjo je poskrbel samostanski redovni brat Franc Svetličič.

Velikonočni prazniki so bili tokrat povsem drugačni. Imeli smo čas za osebno duhovno pripravo in praznovanje Jezusovega vstajenja. Velikonočno vigilijo je večina patrov obhajala skupaj, v večernih urah in v prazni zaprti cerkvi (ostali so imeli vigilijo v cerkvah sv. Jurija in sv. Ožbalta). Vernikom smo omogočili sodelovanje pri mašah in obredih v velikem tednu in na sam praznik preko lokalnih televizijskih postaj ali FB. Iz minoritske cerkve smo imeli neposredni prenos sv. maš na cvetno nedeljo in na veliki četrtek. Maševal je prov. minister p. Igor Salmič. Na veliki petek in velikonočno vigilijo je bil prenos iz cerkve sv. Jurija.

P. Janko Gašparič je prevzel skrb za samostanski vrt (dosedanja vrtnarica ga. Rozika Bolcar iz Budine zaradi onemoglosti ni zmogla več). Vrt je vzorno urejen. Ne samo da ga je lepo pogledati, ampak že prinaša veliko sadov, ki nam v teh negotovih časih pridejo prav.

V tem času smo se lotili tudi nekaterih drugih del: v kloštru smo pristopili k obnovi veroučne učilnice; v proštiji obnavljamo nekdanje bivanjske prostore in pri Sv. Ožbaltu prav tako prosto-

re v župnišču. Dobro se zavedamo, da je sedaj tudi čas za pripravo drv za zimo. Tako ne manjka dela.

Tudi ti časi so za nami in ostali smo zdravi ter željni pastoralnega dela. V tem smislu smo se odločili, da bomo v vseh treh ptujskih župnijah imeli prvo sveto obhajilo v začetku julija. Tudi ostale župnijske skupine so začele počasi in previdno z rednimi srečanji in delom.

V teh dneh smo gostili tudi Dies sanctificationis za ptujsko-ormoški naddekanat. Med nami je bil tudi mariborski nadškof msgr. Alojzij Cvikl. Lepo srečanje nam je nudilo hvaležnost za dar duhovništva in okrepilo veselje za naše poslanstvo.

Vsem želimo umirjene počitnice in veliko dobrega!

p. Milan Kos

Filialna hiša sv. Doroteje

Tokrat bodo verjetno vsa poročila iz naših samostanov obravnavala čas koronavirusa, občutja in dejavnosti v tem obdobju. Tudi Dornava ni izjema.

Ob izbruhu pandemije v mesecu marcu sem se najprej počutil ogroženega, saj spadam v tako imenovano krizno skupino – tako so razlagali. Držal sem se vseh navodil za ta krizni čas in bil predvsem doma. Moral sem razporediti čas, ki sem ga imel več na voljo. Eno obdobje sem se posvetil poslušanju glasbe, in to raznovrstne: Dvanajst razbojnikov v različnih izvedbah, Slovenski oktet, Perpetuum Jazzile ... Po nekaj dneh sem se tega naveličal. Začel sem več brati, predvsem versko literaturo. Potem pa se mi je posvetilo: naredi tudi tisto, kar si prej zaradi obilice dela opustil. In našel sem zaostanek: pisanje kronike za več let nazaj. Lotil sem se dela. Arhivska gradiva, namizni koledarji, župnijska oznanila, različni zapisniki in dopisi, vse je prišlo prav kot osnutek za pisanje kronike. To delo me je zaposlovalo dobre tri tedne. Pri pisanju

sem ugotovil, da je samo zapisana vsebina za razumevanje preteklosti premalo, da mora biti zraven tudi kakšen viden posnetek, kakšna slika o dogodku. Šel sem v akcijo, zbirat potreben material v svojem in župnijskem arhivu ter pri vernikih. Nabralo se je ogromno gradiva, ki ga je bilo treba razvrstiti po letih in po dogodkih. Tudi to sem v sodelovanju z verniki uspel urediti, tako da sedaj župnijsko kroniko dopolnjujejo tudi albumi slik. Nato je prišla delna sprostitev delovanja in za ponoven sprejem vernikov je bilo treba pripraviti cerkev in vse ostale pripomočke za versko dejavnost. Začetek maš z verniki v cerkvi pod določenimi pogoji je bil zaradi strahu, negotovosti in mask skromen. Sedaj pa se število vernikov že povečuje – Bogu hvala. V času pandemije sem imel tudi nekaj pogrebov v izrednih okoliščinah. Verniki so jih upoštevali.

Sedaj se vse sprošča, čakam navodila o nadaljnjem delovanju glede bolnikov, prvoobhajancev, birmancev. V Dornavi smo vse predstavili na jesen. V letošnjem veroučnem letu verouka ne bomo imeli več, ampak samo podelitev spričeval.

V tem času so me obiskali tudi nekateri sobratje. Hvala vam za obisk. Tudi v bodoče vsi dobrodošli. Pozdrav vsem.

p. Emil

Minoritski samostan sv. Frančiška

Vem, da boste vsi pisali, kako ste preživeli pandemijo. O tem bi lahko poročali tudi mi, pa pustimo to ob strani. Ta čas ni bil izgubljen, prav tako nismo bili zaprti, kakor so nekateri poročali. Navajeni smo živeti v samostanu. Edino, kar smo pogrešali, so bili gostje, ki so se že najavili, pa potem niso mogli priti. Mi smo se potem podali na sprehod po samostanu. Mašo smo imeli za zaprtimi vrati, večkrat se nam je pridružil naš stolni župnik. Po molitvi in sv. maši smo imeli skupen zajtrk s pogovorom, nato pa je šel vsak na

svoje delo. Br. Robi v kuhinjo, br. Janez je začel s pregledom sob in pospravljanjem. Začeli smo tudi z delom na vrtu. Jaz sem imel na zalogi še material, pa sem začel izdelovati hiše za mesto Betlehem. Ker sem lahko delal zunaj, pod brajdo, je šlo lažje. Ko mi je začelo zmanjkovati materiala, sem porabil vse lesene zabojčke, da sem lahko dokončal hišice, tempelj in ozidje ter tudi vse lepo ometal. Sobrata sta me podpirala z različni dopolnili. Tudi to delo nam je dalo pogum, da smo se vsi poglobili v starozavezno arheologijo. V tem času smo imeli tudi malo bolniške, br. Robi celo majhno operacijo, potem pa še različne zdravniške preglede. Ko se je spet odprla sezona in smo se lahko svobodno gibali po Sloveniji, pa nam je mizar dostavil končana vrata za vhod s križnega hodnika v nekdanjo obednico. Izgled in tudi dostop sta lepša, v zimskem času pa lažje uporabljamo ta prostor in ga segrejemo. Sedaj še končujemo verouk in pišemo spričevala, mene pa je doletela operacija desne roke, ki pa ni bila tako enostavna, kakor je rekel profesor kirurg, ki me je operiral v Ljubljani v Juventina clinic – MCL, saj sem predolgo čakal z operacijo. Upam, da bo vse dobro in da se bo dobro celilo.

Za goste urejamo tudi sobo pod apartmajem, saj je skozi zidove prihajala vlaga in ni bila več primerna za bivanje. Vem, da boste vprašali, kako je s sanacijo obzidja. Če bi bilo obzidje tako enostavno narediti kot za mesto Betlehem, potem bi bilo že vse dokončano. Toda pandemija je vse načrtovanje občine Piran potisnila daleč v bodočnost, ker ni sredstev in imajo tudi druge prednostne interese. Mi še vztrajamo pri obnovi zidu, ki je mestna last. Bomo pa začeli z obnovo parkirnega prostora. Naša želja je, da napolnimo samostan z ljudmi, ki se rekreirajo in duhovno polnijo za čas po pandemiji.

Pastoralno pomagamo po župnijah, kolikor lahko, pa tudi naše bolniške nam nagajajo. Velika škoda je, da mi upokojenci nimamo več pravice do bolniške in plačanega dopusta, pa nič ne de, še to bi šlo v kaso naše province.



Antonovo tridnevnicco letos vodi veliki gvardijan iz Ljubljane p. Slavko Stermšek, sam praznik pa bomo slavili sami, ker je gospod škof (škofje) zavzet z birmovanjem.

Seveda se sprašujemo, kaj bo z nami, ki bi želeli izkoristiti naše »vaučerje«. Šli bomo na Štajersko, samo kdaj? Upamo, da boste, dragi sobratje, prišli kaj na morje in se nasolili (namočili) v slani vodi. Voda je že ugodno topla, če si vzameš s seboj malo vroče vode v termovki. Zmeraj dobrodošli! Vas pričakujemo (brez vaučerja)!

p. Roman s sobratoma iz Pirana

Minoritski samostan sv. Vida

Najprej povem, da smo preživeli svetovno pandemijo koronavirusa. Zaenkrat. Namen provincialnega vodstva je bil, da bi letos slovesno obhajali praznik province in bratov Jožefov. Pa nič od tega. Potem se je vse zaprlo zaradi pandemije. Od razglasitve pandemije se ni dogajalo nič posebnega. Tako kot verjetno v vseh skupnostih smo bili fratri doma, ker se ni smelo hoditi okrog. Panika je bila kar navzoča. Molitev je bila redna, tudi zvečer. Vsak dan smo molili tudi rožni venec sv. Roka.

V kroniki smo odkrili, da je leta 1672, 1680 in 1682 na Vidmu morila črna smrt – kuga. Polovico hiš je bilo okuženih, skoraj vsaka druga hiša je

bila zaznamovana z velikim belim križem. Hrano, pijačo in zdravila so jim dajali kar skozi okno. Ko je kdo umrl, so ga domači potihem – navadno ponoči – pokopali kar za hišo. Videmčani so z velikim zaupanjem v sv. Roka postavili njemu v čast precej prostorno kapelo za cerkvijo, ki pa jo je cesar Jožef II. več sto let pozneje (1786) dal spremeniti v šolo. Oltar so prenesli v cerkev in je sedaj vzorno obnovljen baročni oltar s Straubovimi kipi. Ob nedeljah smo imeli odprto cerkev in pri sv. Roku prižgane sveče. Nekaj ljudi je le prišlo in molilo za pomoč.

Največji problem za nas duhovnike je bil, da nismo mogli pridobiti »vonja po ovcah«, ker ga niso uspeli prenašati preko spleta. Smo se pa skušali vsaj malo približati in smo imeli vsako nedeljo mašo po Facebooku, najprej na Vidmu, pozneje pa tudi v Leskovcu. Na enak način smo vernikom približali tudi velikonočno tridnevje. Največja praznina je nastala pri verouku. Otrokom smo sicer naročali, da vsak teden predelajo eno lekcijo. Skoraj vsi prvoobhajanci so to naredili, za ostale pa ne vemo; nekateri so. Največji problem bo otroke pridobiti nazaj v cerkev.

Vse župnijske skupine spet delujejo. Zdaj ko sta panika in strah mimo, se vsi pohvalijo, kako jim je bilo lepo. Ja, ni jim bilo treba delati, plače pa so dobivali. O posledicah pa nihče ne govori. Za Cerkev bo to velik udarec. Bog daj, da ne bi prišlo do česa hujšega. Obisk se je malo izboljšal, ko smo obhajali tridnevno v čast sv. Antonu. Na sam praznik zvečer pa je bilo lepo, ko nas je somaševalo 14 duhovnikov in kar lepo število vernikov. Imeli smo mašo za našega domačina p. Tončka Zajca. Vodil jo je p. Igor Salmič, provincial. Po maši smo bili vsi zbrani pri bratski večerji. Za vsak samostan smo bratom podarili lilije, ki jih je po maši blagoslovil provincial. P. Jože pa je imel isti dan srečanje motoristov.

Vidovo žegnanje nas je malo presenetilo. Število vernikov je bilo približno isto kot prejšnja leta. Manjkala so društva in skupine kmečkih gospodinj, ki so sodelovale prejšnja leta. Za pogostitev

je poskrbela občina, enako tudi za kosilo pri Treh lipah. Slavnostno mašo je vodil p. Milan Kos, gvardijan iz kloštra.

Naš čas po »koroni« so zaznamovale obnove sakralnih znamenj. V Trdobojcih je p. Jože Petek blagoslovil nov križ. V Dravinjskem Vrhju je bila kapela, ki je bila nekoč last Pernatovih s Ptuja, potem pa je bilo zemljišče prodano skupaj s kapelo. Bila je v zelo slabem stanju. Vsi smo čakali, kdaj se je bo kdo usmilil. Našel se je občinski svetnik, ki se je odločil dati kapeli novo podobo. Občina je uredila lastništvo zemljišča in prispevala denar za obnovo. Samostan je podaril kip Lurške Matere Božje ter podobi Jezusovega in Marijinega srca. Kapelo Lurške Matere Božje smo blagoslovili na binkošti. Zanimivost: »soseda« kapelice je mlada družina, mlada mamica, ki je doma iz Venezuele, vsak dan hodi molit h kapelici in je najbolj vesela, da je kapelica obnovljena.



Na janževo nedeljo pa bomo blagoslovili križ pri Janžu. Lani v juliju je nevihta podrla Gaiserjev križ. Križ je ostal cel, le glava je čisto uničena. Lastnik zemljišča, na katerem je stalo to znamenje, ga ni želel več imeti. Iskali smo človeka, ki bi

sprejel križ, pa nismo našli nikogar, zato smo se odločili, da obnovimo križ in ga postavimo pri Janžu. Korpus in les za križ je prispeval samostan.

Na Vidmu naj bi se gradil dom za ostarele. Že prejšnji župan je prosil, ali sme predlagati spremembo namembnosti v prostorski ureditvi; našo njivo za samostanom bi kategorizirali kot gradbeno parcelo. Ker občina res nima drugega zemljišča, smo od provincialata dobili dovoljenje, da lahko gremo v to. Nekaj let je zadeva stala. Ko je prišel nov župan, si je zadal pridobitev doma za prioriteto nalogo. Vložil je prošnjo za odkup zemljišča. Zahtevali smo pismo o nameri, da bo zemljišče res služilo temu namenu. Pridobili smo cenitev od uradnega cenilca, predpogodba je že pripravljena, dobili smo odgovor komisije za gradnje, čakamo samo še odobritev provinciala. V pripravi je tudi notranja ureditev samostana.

V župniji vse župnijske skupine že delujejo, tako bo stanje skoraj normalno. Letos bomo brez oratorija, ki je bil osrednji dogodek vsakega pastoralnega leta. Birma to leto ni bila v načrtu, p. Jože pa bo baje leskovške birmance odpeljal k Trojici.

Sveti Vid, ki spada med 14 priprošnjikov v sili, naj nam vsem pomaga, pa pozdrav MIR IN DOBRO od Videmčanov.

p. Tarzicij

Minoritski samostan Svete Trojice

Dragi bratje!

Vsak začetek ima svoj konec ... in tako so tudi koronaomejitve in »koronapočitnice« prišle do konca; življenje se počasi vrača v stare tirnice in dobiva obraz živega občestva. Vendar začnimo tam, kjer se je prejšnji članek končal ...

Sklep postnega časa in vstop v velikonočno obdobje smo bratje dočakali na spletu. V tistem tednu smo pričeli oddajati sliko in glas iz naše samostanske kapele, v kateri smo skupaj molili rožni venec in križev pot ter obhajali svete maše in bogoslužja velikonočnega tridnevja. Z virtualnim

občestvom smo ostali povezani vse do začetka maja, ko so se po sklepu naših škofov odprla vrata cerkva. Takoj v ponedeljek, 4. maja, smo ob upoštevanju podanih navodil v naši trojiški haloški katedrali obhajali slovesno sveto mašo z obredom kajenja in prepevanjem majniških pesmi ter Marijinih litanij ob navzočnosti 11 duš. S tem dnem smo tudi prekinili oddajanje »v živo« na spletu iz samostanske kapele in bogoslužno življenje preselili v cerkev. V skrbi za dušni blagor in zdravje naših faranov smo tako ob nedeljah obhajali štiri maše na treh lokacijah, da bi se božje ljudstvo moglo razdeliti ter v čim večjem številu sveto mašo obhajalo z nami v živo – iz oči v oči. Življenje se sedaj počasi vrača v stare tirnice in tudi župnijska praznovanja po koledarju praznikov si v skromnem obsegu in ob upoštevanju razdalje že upamo obhajati. Praznovanje po maši pa izgleda nekako takole: »prideš, spiješ, greš« oziroma »dobiš lonček, spiješ špricar, greš domov«. Obisk ljudstva pa je primeren razmeram. Za vsakogar oz. za vsako dušo, »ki pride v cerkev pred Božje obličje častit Gospoda«, smo hvaležni. V samostanski skupnosti se z rahljanjem protikoronarnih ukrepov ni veliko spremenilo. Vztrajno skrbimo, da je čas za skupno molitev brevirja in rožnega venca, obhajanje maše in bratsko mizo dovolj lepo odmerjen. Še vedno pa se najde čas za sprehod z BCS-ko po škarpah, vožnjo s traktorjem in mulčerjem po terasah ter ohranjanje telesne kondicije z vožnjo na sladoled v Turnišče ali pa samo naokrog brez postojank ;)

Dragi bratje in vsi, ki berete Sporočila, naj zaključim z voščilom in vabilom. Ob prazniku prvakov apostolov vam trojiški bratje želimo: trdne vere v presveto Trojico, zavesti, da je Bog tisti, ki vodi naše poti in vedno znova skrbi za nas, ter odprtosti srca za vse namene in prošnje sveta, ki se obrača na vas s prošnjami za molitev, ki naj jo bratje prinašamo pred Boga.

Vsem skupaj pa naj ... »Peter z vrhovno oblastjo in Pavel s svojo mogočno besedo, oba skupaj pa s svojo priprošnjo pomagata priti v večno domovino,

ki sta jo dosegla s svojim mučeništvom».

Vse bralce naših Sporočil pa prosim za molitveni spomin in kakšno dobro besedo za nas, brate pred Bogom in ljudmi.

p. Andrej M. S.

Minoritski samostan Matere Božje

Od zadnjega javljanja so se na vseh področjih vrstile odpovedi. Odpovedana so bila celodnevna češčenja v dekaniji; odpovedana so bila srečanja na ravni province, pa tudi ribiške tekme so bile preložene na kasnejši čas. Tukaj smo na srečo še opravili celodnevno češčenje v župniji, kmalu zatem je bila uvedena karantena in prepoved javnih maš. Ptujskogorska cerkev je bila v času karantene vedno odprta, ni pa bila pretirano obiskana! Domači verniki so bolj bogaboječi, drugi pa niso smeli zapustiti svojih občinskih meja.

Prav zaradi tega smo bili vsi doma. V samostanu in okrog njega smo poskušali opraviti in urediti čim več zadev; vsaj tista dela, ki smo jih lahko sami opravili. Tukaj bi omenil samo pospravljanje podstrešja. V preteklih letih se je vse, kar ni bilo uporabno, nosilo na podstrešje. Tudi taki aparati in materiali, ki bi morali končati na smetišču. Z deli še nismo končali; upam, da bo to urejeno do jeseni. Če kdo pogreša kaj svojega, naj se hitro javi in odpelje, drugače bo vse končalo na deponiji odpadkov.

Češnja je letos lepo cvetela in sredi maja obilno obrodila. Škoda, ker je drevo zelo visoko in so zato na svoj račun prišli škorci in druge ptice!

V tem času smo imeli v samostanu tudi »abrahama«. Posebnega slavlja nismo imeli – upam, da bo to na skupnem bratskem srečanju province. Je pa slavljenec povabil svoje vojaške sotrpine v pastoralni službi na Ptujsko Goro. Najprej so darovali skupno mašo na praznik Kristusovega vnebohoda, nato pa je sledilo kosilo s samostansko družino.

Pax et bonum vsem skupaj!

Gorski bratje



Minoritski samostan bl. Antona M. Slomška

Iz samostana v turistično-romarski župniji Olimje pošiljamo vsem bratom lepe pomladne pozdrave. Sporočamo, da smo kljub pandemiji koronavirusa vsi živi, zato vam lahko spet posredujemo nekaj novic iz našega vsakdanjega življenja.

V soboto pred cvetno nedeljo je soseda Jožica za našo samostansko skupnost izdelala butarico, nekaj pa jih je naredila tudi za naše farane. Butarice smo pri bogoslužju cvetne nedelje, ki je potekalo v kapeli romarskega doma, tudi blagoslovili. Naša povezanost s trpečim Gospodom in vsemi, ki so zboleli zaradi tega smrtonosnega virusa, se je pokazala v naši vsakodnevni molitvi pred Najsvetejšim, kjer smo se bratje menjavali od jutra do večera, vsak zase pa tudi maševali.



Letos se je sveto tridnevje zelo razlikovalo od prejšnjih let. Škofje na veliki četrtek niso posvečevali svetega olja, maše in bogoslužja svetega tridnevja pa so potekale brez ljudstva, v zaprtih cerkvah. Mnogi duhovniki so se znašli in na različne načine preko modernih sredstev obveščanja in tehnike prenašali obrede v živo. Na TV SLO 2 pa je sv. maše iz mariborske stolnice lahko spremljal vsak, ki je to želel. Pri nas smo imeli bogoslužja velikega četrтка, petka in sobote v kapeli romarskega doma. Blagoslov velikonočnih jedil pa smo za nas in dve članici naše župnije opravili na dvorišču, pred vhodom v romarski dom. Prav tako je bila slovesna sv. maša na sam praznik Jezusovega vstajenja v kapeli.

Marsikdo od pobožnih vernikov si želi, da bi zapustil ta svet na kakšen poseben dan ali na praznik. Ta želja se je izpolnila upokojenemu ljubljanskemu nadškofu in metropolitu msgr. Alojzu Uranu, ki je po kratki in težki bolezni na veliko soboto izročil svojo dušo nebeškemu Očetu. Vsa Slovenija se je z žalostjo v srcu spominjala moža, ki je s preprosto besedo, prečudovitim glasom in veliko človečnostjo služil vsem slovenskim vernikom. Večkrat je bil na slovesnem praznovanju Marijinega vnebovzeta tudi v Olimju. Lani poleti je bil pri nas še zadnjič, ko je poročal mlad zakonski par.

Vse dni velikega tedna, tudi na veliko noč in velikonočni ponedeljek, smo imeli izredno toplo in lepo vreme. Žal so bile vse cerkve po Sloveniji prazne in duhovniki so maševali pri zaklenjenih vratih, podobno kot prvi kristjani.

Velika sobota leta Gospodovega 2020 – blagoslov velikonočnih jedil v skromni zasedbi zaradi koronavirusa. P. Ernest je v molitvi in prošnji nagovoril Vsemogočnega, naj blagoslovi vse tiste, ki vsako leto prinašajo jedila k blagoslovu. Na veliko noč sva se s p. Ernestom podala na ogled olimske fare z avtomobilom in si ogledala čudovito pomladno naravo in lepote naše župnije. Srečala sva veliko naših faranov in jim od daleč voščila blagoslovljene velikonočne praznike. V torek, 14. aprila, takoj po velikonočnih pra-



znikih, smo se zbudili v rahlo sneženje, ki se je v času, ko smo bili pri skupni molitvi v kapeli romarskega doma, še okrepilo. Nato je čez dan sneg prešel v dež. Le nekaj spominskih fotografij bo pričalo, da smo po čudoviti sončni in topli veliki noči prejeli z neba še en zimski dan, upam, da zadnji v letošnjem cerkvenem letu.

Dnevi po veliki noči so bili izpolnjeni z molitvijo pred Najsvetejšim, s sv. mašo in z našim delom za bolnike po Sloveniji. Dnevno smo namreč pošiljali pakete z zelišči po vsej Sloveniji. Naša zeliščna lekarna je ostala zaprta, zato je potekala vsa prodaja le preko naročil po telefonu in elektronski pošti.

V tednu po beli nedelji (natanko mesec dni po prvem spomladanskem dnevu, 21. aprila, ko smo poslušali priporočila vlade o delnem odprtju trgovin, pa tudi zaradi velikega povpraševanja) smo se odločili, da odpremo našo zeliščno lekarno za obiskovalce, a le delno in z omejitvami, ki so preprečevale okužbo s koronavirusom. V lekarni je smela biti le ena oseba naenkrat. Tako je bilo že kar na začetku nekaj obiskoval-



cev. Ob tej zahrbtni pandemiji, ki je do zdaj v Sloveniji terjala že preko 100 življenj, se zavedamo, da ljudje potrebujejo tudi druga zdravila za lajšanje različnih bolezni. In prav temu služi tudi naša zeliščna lekarna.

Po velikonočnih praznikih smo bili na vrsti, da za naše občinsko glasilo OKO napišemo duhovno misel. Novemu članku smo dali pomenljiv naslov: Pogum, vse ljudstvo v deželi! Članek govori o tem, kako pomembno je, da slovenski narod na civilnem in cerkvenem področju vodi jo domoljubni, pametni in zavzeti ljudje, ki ne skrbijo le zase, ampak se trudijo za blaginjo vsega naroda.

A kljub koronavirusu, ki je upočasn timer naš vsakdan, so se naši sodelavci in sodelavke lotili obnove naših plotov in ograj; v sredo, 22. aprila, so jih začeli na novo pleskati. Niso pozabili niti na vrtn klope, ki bodo, tako upamo, v poletnih mesecih nudile počitek našim gostom in romarjem z vseh koncev domovine in tujine. Vhod v naš zeliščni vrt krasi čudovita vrtnica, ki se je lepo razrasla in bo kmalu zacvetela v vsem svojem veličastnem sijaju. Tudi ves vrt je v prekrasnem razcvetu.

Prišel je Marijin mesec majnik, mesec šmarnic in češčenja Device Marije. Zaradi koronavirusa ga še ne smemo obhajati skupaj z božjim ljudstvom. A na to se moramo vseeno pripraviti. Urejati smo začeli tudi okolico samostana in cerkve. Iz cvetličarne in vrtnarstva Čepin so nam v začetku maja pripeljali okrasne rože za vsa okna v našem samostanu. Na zunanjo stran gradu smo postavili, tako kot vsa zadnja leta, rdeče pelargonije, na notranji strani gradu, torej na dvoriščni strani, pa smo naredili spremembo. Letos bodo na dvoriščnih oknih zacveteli lepi gorenjski nageljni. Tako bomo ob obisku skupin, posebej tistih s poslušom, skupaj zapeli: Navzgor se širi rožmarin, navzdol se nagelj vije ...

Letos se je v maju zaradi koronavirusa pri bogoslužju zbiralo malo vernikov. A tisti, ki so prišli k bogoslužju in šmarnični pobožnosti, so zagotovo od Marije, kraljice Slovencev, dobili

obilo milosti. Te je v svojem času v polnosti dobil človek za vse čase, angleški duhovnik Janez Newman, ki se je iz anglikanske vere spreobrnil v katoliško in bil izbran tudi za kardinala v Katoliški cerkvi. Letos smo v šmarničnem branju spremljali njegovo življenje in občudovali njegovo delo. P. Rufin je za letošnje prvoobhajance pripravil šmarnično branje za otroke in jim ga po elektronski pošti vsak dan pošiljal na njihove domove. Na koncu meseca pa je najbolj pridnim poslal tudi nagrade.

Slovenski škofje ordinariji so na seji Slovenske škofovske konference zaradi epidemije covid-19 sprejeli ukrepe na področju javnega bogoslužja v cerkvah. Čeprav pandemija še ni končana, želijo vernikom z novimi navodili omogočiti dostop do zakramentov in življenja v župnijah. Nova navodila so veljala od ponedeljka, 4. maja 2020, do preklica. Duhovnike in druge pastoralne delavce so lepo prosili, da navodila objavijo na župnijskih spletnih straneh in družabnih omrežjih ter v krajši obliki na oglasnih deskah. Mi smo to naredili tudi na naši spletni strani. Obenem pa smo navodila slovenskih škofov natisnili in dali na oglasno desko na vrata župnijske cerkve.

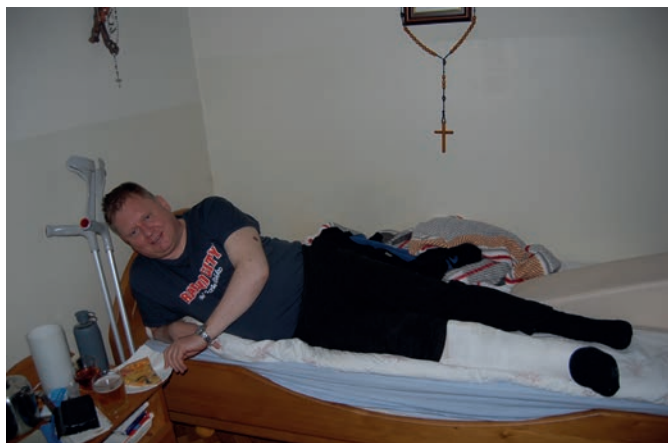
V nedeljo, 3. maja, smo imeli nedeljsko bogoslužje s šmarnicami še zadnjič v kapeli romarskega doma. Prišlo je tudi nekaj župljanov, ki so naši sodelavci in sodelavke pri različnih opravilih čez teden, in pa tistih, za katere se je darovala sv. maša. Bilo je prav prisrčno in slovesno.

Popoldne so že začeli prihajati turisti, tako da je br. Jože že dežural v novi lekarni in imel nekaj obiskovalcev. Največ je bilo takih, ki so se le na kratko ustavili pred samostanom, si z zanimanjem ogledovali zeliščni vrt, naredili nekaj lepih fotografij in se srečni odpeljali domov. Turistični objekti pri nas še niso odprti.

Na praznik sv. Florjana je naš mizar g. Štravs začel s prenovo glavnih vrat v cerkvi Marijinega vnebovzetja v Olimju. Vrata so sicer masivna, a vremenski vplivi so postali zelo vidni, zato smo poskrbeli, da bodo po prenovi spet zasijala v vsej lepoti.

Nedelja, 10. maj 2020. Zjutraj, malo pred sedmo uro, ko smo hiteli v cerkveni kor k jutranji molitvi, se je br. Jožetu Strojnu zgodila nesreča. Ko je tekel po starih samostanskih stopnicah, se je spotaknil in si zlomil gleženj desne noge. Pred štirimi leti se mu je zgodila podobna nesreča, le da je takrat poškodbo utrpela leva noga. Skupaj smo ga spravili do avtomobila in p. Jože ga je odpeljal v bolnišnico Celje. V bolnišnici je ostal tri dni. Zdaj se zdravi v svoji sobi in vsako dopoldne ga pride obiskat in mu prevezat rano patronažna sestra. Naša soseda Stanika, ki je tudi medicinska sestra, pa mu vsak večer da injekcijo proti krvnim strdkom. Po nekaj dneh v samostanu je že sam z berglami hodil po sobi. P. Rufin lepo skrbi za njegovo prehrano, da nam ne bo shujšal.

V naše cerkve se je 10. maja, na 5. velikonočno nedeljo, spet vrnilo živo bogoslužje z bož-



jim ljudstvom. Pred sv. mašo smo zapeli: »Tebe Boga hvalimo.« P. Ernest se je bal, da bo prišlo preveč ljudi, a je bilo dovolj prostora za vse, saj smo tudi po sredini cerkve postavili še dodatne stole. Odpadla pa je redna mesečna sv. maša za družine z majhnimi otroki. P. Rufin je imel skupaj s p. Jožetom sv. mašo tudi na podružnici na Selah. Tam je bilo sedem vernikov. Tako kot po večini župnij po Sloveniji smo bili tudi pri nas rahlo razočarani nad majhnim obiskom.

Popoldne sva šla s p. Ernestom znova z avtom po župniji, da začutiva utrip naših ljudi. Šla sva na Rudnico in mimo novega razglednega stolpa v župnijo sv. Eme, kjer je tudi domačija kar štirih bratov Kraševcev, ki so duhovniki. Dveh ni

več med živimi. Žal je domačija naprodaj zaradi znane afere z mariborsko škofijo. Pred hišo pa še vedno stoji zelo lepo znamenje Križanega. Postavili so ga bratje v spomin na svoje posvečenje za delo v Gospodovem vinogradu.

Ker se je pandemija končala, smo znova odprli našo novo zeliščno lekarno, iz katere bomo delili ljudem zdravje za dušo in telo. Ker je br. Jože na bolniški, sva prevzela skrb za dobro počutje naših gostov p. Rufin in pisec teh vrstic.

V teh dneh je lepo pogledati okolico našega samostana in cerkve. Patri s pomočjo skrbne in zelo zavzete vrtnarice Magde skrbimo, da je vse kot iz škatlice. Turisti in romarji se počasi vračajo in občudujejo naš zeliščni vrt pred samostanom in pod čebelnjakom, vse do mostička, ki pelje naprej v breg proti čokoladnici, ki je te dni prav tako odprla svoja vrata.

Delavniške in nedeljske sv. maše so znova v župnijski cerkvi in kar nekaj faranov prihaja vsak večer k šmarnicam. Letos imamo za šmarnično branje knjigo izpod peresa teološkega profesorja dr. Bogdana Dolenca o svetniškem možu kardinalu Janezu Henriku Newmanu. Podnaslov knjige je pomenljiv: Svetnik, ki nagovarja srca. A tega svetnika je nagovarjala mogočna Luč z višave. Ljudje šmarničnemu branju radi prisluhnejo. Veroučno leto se bo zaključilo, a otrok ne bomo več poklicali v veroučne učilnice. Razdelili jim bomo spričevala in zaupali v Božjo pomoč. Dan prvega sv. obhajila smo iz meseca maja prestavili na god sv. Alojzija v juniju. Tako so se odločili starši prvoobhajancev. P. Rufin jim je po elektronski pošti ves mesec pošiljal šmarnično branje za otroke in naloge, ki so pripravljene ob vsakem dnevu.

Gospodov vnebohod je v Olimje prinesel čudovit sončen dan in upanje, da se bo jutranje in večerne sv. maše udeležilo veliko faranov in morda tudi že kaj drugih romarjev in turistov. Kriza s koronavirusom je že skoraj za nami in vlada pod vodstvom Janeza Janše je v dveh mesecih uspešno narediti velik čudež. Bogu hvala. Življenje se vrača v dvakrat pomladno Slovenijo. Tudi naša



zeliščna lekarna s pripravki čajev, tinktur in mazil že normalno obratuje. V njej se ves dan izmenjujemo bratje pri delu za zdravje bolnikov in s tem opravljamo najlepše delo telesnega in duhovnega usmiljenja.

V petek, 22. maja, na dan po prazniku Gospodovega vnebohoda, je obrtnik g. Franc Murko pripeljal stroje in še dva delavca. Zunaj so pričeli odkopavati zemljo okrog severnega dela župnijske cerkve, torej tam, kjer se je v notranjosti cerkve že začel krušiti omet – pri duhovniških sedežih v prezbiteriju. Naredili so novo drenažo in upamo, da bo za nekaj let to zadostovalo, da cerkvene stene in poslikave v cerkvi ostanejo sveže in lepo ohranjene. Dela so bila končana v nekaj dneh, vreme pa je bilo delavcem naklonjeno. Sedaj, ko še nimamo množice turistov in romarjev, je bil za taka dela najprimernejši čas. Sicer je delo potekalo na tisti strani, kjer turisti ne hodijo, pa vendar je bolje, da je to pomembno delo končano do poletne sezone. Računamo, da se bodo že naslednji mesec turisti začeli vračati v to olimsko podobo raja, saj že nekaj dni v Sloveniji, ki jo zaradi dobre vlade in učinkovite zdravstvene organizacije hvali ves svet, nimamo več okuženih.

V novi lekarni, kjer vsak dan sprejemamo tiste, ki potrebujejo naša zelišča in druge pripravke, se še vedno držimo predpisov škofov in državnih uradnikov. Tako varujemo svoje zdravje in zdravje tistih, ki nas obiskujejo.

Br. Jože Strojin je bil prve dni junija na pregledu v bolnišnici v Celju, kjer so mu svetovali, da vsaj še tri tedne ne stopi na poškodovano nogo. Dobro se drži in v sobi sprejema obiske, zanj skrbi tudi naša sosedka, medicinska sestra, ki ga vsak dan obišče in mu da injekcijo proti strjevanju krvi. Tudi vstane že in počasi opravlja svojo službo finančnika za samostansko skupnost in župnijo. Sodeloval je že junijskemu kapitlju. Vse brate v naših samostanskih skupnostih doma in po svetu lepo pozdravljamo in jim želimo zdrave počitnice, veliko duhovnih uspehov in povezanosti z Bogom in med seboj.

Bratje iz samostana Olimje

Minoritski samostan sv. Maksimilijana Kolbeja

Že v prejšnji številki Sporočil sem podrobno opisal življenje bratov v samostanu v času koronavirusa. Zdaj nadaljujem z opisom po veliki noči. Tako kot vsi verni v Sloveniji smo tudi mi praznovali praznike v zaprtih cerkvah, brez prisotnosti božjega ljudstva. V času, ko nastaja ta članek, so se stvari že zrahljale. Maše pod določenimi pogoji potekajo z božjim ljudstvom. Možne bodo slovesnosti prvih obhajil in birm. To se bo zgodilo pri Sv. Petru v Ljubljani in na Prežganju, v Javoru pa bo celo slovesnost sv. birme. Ko boste brali ta Sporočila, bo to že vse mimo.

Na Prežganju je končana obnova fasade. Sedaj prihajajo samo še računi. Upajo, da bodo zbrali potreben denar, saj je zaključni račun malo večji, kot je bil predračun.



Slovesnost blagoslova obnovljene fasade na cerkvi in drugih manjših obnov bodo imeli ob farnem žegnanju, ki bo 19. julija 2020. Slovesnost bo vodil ljubljanski pomožni škof dr. Franci Šuštar. P. Janez Ferlež je zaprosil za triletno eksklavstracijo. Prošnjo rešujejo v Rimu. Našo skupnost bo zapustil 1. avgusta 2020 in odšel na novo delovno mesto v župnijo Štanga. Od tam bo upravljal še župniji Prežganje in Janče. Župnijo Javor bo prevzela v oskrbo župnija Sostro.

Slovo iz Javora je predvideno ob aninem žegnanju v mesecu juliju 2020. Prav gotovo v samostanu nismo veseli take odločitve s strani p. Janeza Ferleža. Vsak ima sicer svobodo, ki mu dopušča, da se lahko po svoje odloči tudi tako, da se stvari radikalno spremenijo zanj in za skupnost ...

Naša študenta zaključujeta študij. Br. Klemen Slapšak pripravlja diplomsko nalogo, br. Marian – Emanuel Vatamanelu pa končuje z učenjem slovenskega jezika. Po 24. juniju 2020 odhaja v Romunijo, kjer se bo pripravljaj na slovesne zaobljube, ki jih bo imel v mesecu septembru, v oktobru pa bo posvečen v diakona. Upamo, da se potem vrne v Slovenijo, kjer bi preživel čas do mašniškega posvečenja. Potem pa bo padla odločitev, kje bo nadaljeval svoje redovniško in duhovniško poslanstvo, doma ali v tujini. Br. Ma-



rian je v nedeljo, 7. junija 2020, zvečer ob osmih pred provincialom p. Igorjem Salmičem in ob prisotnosti vseh bratov iz samostana podaljšal začasne zaobljube do slovesnih zaobljub. O tem smo poročali pred nekaj tedni.

V samostanu smo končali z obnovo obednice. Prispeli so tudi novi stoli. Če Bog da, bo ob bratskem srečanju province 24. junija 2020 tudi blagoslov obnovitvenih del. Imeli smo kar nekaj osebnih praznovanj. Med večjimi omenim 50 let življenja p. Janeza Ferleža in 70 let življenja p. Slavka Stermška. Obe praznovanji smo imeli v samostanu in z bližnjimi sodelavci v župniji sv. Marjete na Prežganju. Te jubileje bomo v okviru province »potrdili« na bratskem srečanju province še 24. junija letos v Ljubljani. Pridruženi bodo tudi godovnjaki tega obdobja.



V času stroge izolacije smo prebrali tudi nekaj knjig duhovnega značaja in izkoristili ponujeni čas tudi za hišna opravila, ki drugače ne bi prišla na vrsto. Očiščeni sta bili obe zgradbi. Fasada obeh zgradb je sedaj svetlejša in očiščena črnih pik.

Toliko za sedaj. Želimo vam lepo dopustovanje s turističnimi boni v domači deželi.

Bratje iz samostana sv. Maksimilijana Kolbeja v Ljubljani

Assisi – samostan Chiesa nuova

Tokrat mi je res zelo prav prišel opomin urednika Sporočil – res sem čisto pozabil, čeprav sem že ob prvem obvestilu sklenil, da bom kaj napisal. Toliko, kot pišem sedaj tukaj, še nisem nikjer in nikoli ... Vse ali skoraj vse poteka preko elektronske pošte: od uradnih zadev, ki se nanašajo na kulturno dimenzijo Sacra Conventa, do različnih zapisov. Pisal sem za Duh Assisija in že so tu Sporočila. Trenutno končujem tretjo knjigo o angelih (Angeli za te) in seveda vsa komunikacija z Založbo Ognjišče in urednico mag. Hedviko in Miro, ki je prispevala svoje angele na steklu, poteka preko e-pošte. Tako se tukaj bratje včasih čudijo mojim vedno rahlo vnetim očem (žal imam še stari ekran). Jaz pa v tihoti sobe Boga hvalim za ta milostni čas med divjanjem virusa, da sem lahko in da še lahko nemoteno in poglobljeno delam vse te stvari ...

Poseben dogodek, ki bi vam ga rad omenil, je bil obisk našega generalnega ministra fra Carlosa, ki se je za cela dva tedna utaboril v Sacru Conventu. Po vsej verjetnosti on že ve, kdo bo nasledil sedanjega kustosa Gambettija, ki se mu izteka drugi mandat. Generalni minister si je vzel čas tudi za našo skupnost in nas je celo dvakrat obiskal. Deloval je izjemno preprosto, bratsko. Seveda se je celotna skupnost zbrala okrog njega in bratje vseh obedienc so bili navdušeni nad njegovimi besedami, predvsem pa nad njegovo (duhovno) držo, saj kar izžareva mir(nost), majhnost in služenje – Njemu, ki je Alfa in Omega, ter bratom. Po skupnem kosilu smo se preselili na naš mali vrt, kjer je nastala priložena fotografija in kjer smo izkoristili čas za bratski klepet.



Več o Assisiju boste lahko prebrali v reviji Duh Assisija. Uredništvo me je zadolžilo za kar nekaj strani in napovedi tega, kar se bo dogajalo v Assisiju: od obiranja oljk (posebno kustosovo vabilo) do drugih dogodkov in predstavitev. Da se stvari ne bodo preveč ponavljale in podvajale, vam prilagam angela, ki bo med drugim objavljen tudi v novi knjigi Angeli za te. Če ga boste pozorno prebrali, boste deležni delčka asiškega vzdušja in kakšnega novega spoznanja ...

Moj angel spremljevalec

Moj angel spremljevalec
v rokah drži list,
na katerem zapisano stoji:
40 let duhovništva
izpolnjuješ te dni.

In če bolje pogledam,
vidim
z rdečo, modro, rumeno,
sivo in zeleno
celo stran
na gosto popisano.
Na njej so tudi presledki, praznine,
klicaji in vprašaji.
A besed ne morem prebrati,
ne razumeti, ne doumeti ...
Z Božjo govorico so zapisane,
človeškemu očesu zabrisane.

Vem,
sedaj jasno vem,
da bo samo Gospod
na sodni dan lahko prebral,
kar je angel zapisoval.
In bolj kot kdajkoli prej
jasno slišim
šepet
Frančiskovih besed:
**Začnimo, bratje,
živeti evangelij!**
**Doslej smo tako malo
ali nič storili.**

p. Janez Šamperl

IZ NAŠIH MISIJONOV

Carigrad – skupnost Marijinega rojstva

Za nami je že skoraj polovica tega leta, dogodki prehitevajo drug drugega, mi pa bi radi upočasnili korak, ki nas vodi k Skrivnosti, v katero sta zavita naša minljivost in z njo smisel življenja.

Če pogledam na dogodke od novega leta naprej, je med najpomembnejšimi obisk provinciala p. Igorja v mesecu januarju. V skupnosti smo bili zelo veseli njegove navzočnosti. S p. Igorjem sva imela priložnost obiskati pomembnejše točke v Carigradu in se podati tudi do Izmirja oziroma Efeza, kjer naju je sprejel kapucinski pater Robert. Njihov samostan se nahaja pri svetišču Marijine hiše, kjer naj bi po izročilu Marija skupaj z apostolom Janezom preživela zadnja leta svojega življenja. Od tam sva se podala do ostankov antičnega mesta Kolose, kar dobro ohranjenega Hierapolisa in do bližnje Laodiceje; vse to so kraji, povezani z začetki krščanstva. Danes nas je kristjanov samo peščica, morda ravno tako kot takrat, ko je po teh poteh hodil sveti Pavel, ko se je vračal s tretjega misijonskega potovanja proti Jeruzalemu. To sva si priklicala v spomin, ko sva obiskala Milet, kjer se je Pavel poslovil od starešin Cerkve, ki jih je dal poklicati iz Efeza.

Po teh poteh je potoval sveti Ignacij Antiohijski proti Rimu, kjer ga je čakalo mučeništvo, v Izmirju, današnji Smirni, je umrl mučeniške smrti tudi sveti Polikarp, smirnski škof. Ene od prvih Cerkva med pogani sva se s p. Igorjem spominjala v Pergamonu, ko sva se vračala proti Carigradu. Ostanki Pergamona pričajo o slavnem mestu, zgrajenem na visoki gori, ki je danes v ruševinah. Provincialov obisk pri nas sva zaključila v našem samostanu sv. Antona, kjer sva bila na večerji in se je p. Igor poslovil od tamkajšnjih bratov. P. Igorju se zahvaljujem za obisk, saj je bilo veliko časa za pogovor in bratsko podelitev.

V mesecu februarju sem imel zopet obisk is Slovenije. Obiskali so me štirje prijatelji, s katerimi smo povezani, odkar hodijo mladi na misijonske tabore, ki smo jih v različnih obdobjih organizirali

v Izmirju, na jugu v Iskenderunu in v tu Carigradu. Prišli so na dopust, obenem pa so opravili tudi kakšno delo. Za nas v skupnosti je bila to lepa sprememba.

Letos je cel svet zadela pandemija koronavirusa, ki nas je zaprla v samostan. Turčija se je kar dobro izvlekla, ker se je virus razširil malo pozneje kot v Evropi. Ukrepi so bili zelo strogi, tako da je bilo po nekaj dni vse zaprto in se ni smelo na ulico. Sedaj se položaj izboljšuje in upajmo, da se virus ne vrne, kot napovedujejo nekateri. Zaprte meje, prepovedana potovanja iz mesta v mesto in še mnogi drugi ukrepi so, tako kot povsod, negativno vplivali na ekonomijo. Ekonomska situacija v Turčiji je zelo težka, vendar vlada neprestano išče nove »izzive« na mednarodni sceni. Vsepovsod na veliko kupujejo zemljo in tako na nek način kolonizirajo nekatere dežele v Afriki pa tudi v Vzhodni Evropi. Kjer je mogoče, prodirajo z investicijami: predvsem na Balkanu in v turkomanskih deželah. Ideologija vlade je osnovana na načelih, ki so jih imeli Otomani.

Velikonočne praznike smo praznovali zelo skromno, sami smo obhajali tridnevje; tudi tako je bilo nekaj posebnega. Med epidemijo smo na



koncu aprila oziroma na začetku maja opravili tudi duhovne vaje preko spleta. Povezani smo bili s pomočjo programa Zoom, duhovne vaje pa je vodil p. Tomasz Szymczak, generalni tajnik našega reda. Duhovne vaje so bile lepe, moram

reči, da tudi učinkovite, saj smo imeli popoln mir; poleg tega pa je bila velika prednost tudi v tem, da nam ni bilo treba nikamor iti.

V vsakdanjem življenju skupnosti smo nada-

ljevali vsak s svojimi obveznostmi, ki jih imamo v samostanu: p. Mihaita je odgovoren za cerkev; p. Lucian je svoje tajniško delo za škofijsko konferenco Turčije v času koronavirusa opravljal kar doma. Meni pa tudi ni manjkalo dela. Najprej skrb za samostan, obenem pa odgovornost za tisk, ki jo imam v okviru naše kustodije. Trenutno pripravljamo izdajo knjige papeža Frančiška "Naša mati zemlja" v turškem jeziku. Izdajo je finančno podprlo Misijonsko središče Slovenije. Mislim, da je prevod tega dela pomemben prispevek k ekologiji v Turčiji, kjer ni veliko smisla za varovanje narave, obenem pa bo to dogodek, ki ima tudi ekumensko razsežnost, saj je uvod v knjigo napisal grški pravoslavni patriarh Bartolomej. Organizirati želimo predstavitev knjige in bi radi povabili tudi patriarha.

V samostanu, katerega zgradba je stara, se vedno najdejo kakšna fizična dela, popravila in urejanje, tako da nam ni nikoli dolgčas. Malo popestritve smo dobili z eno osebo, ki smo jo za nekaj časa sprejeli na stanovanje. Poljski konzulat, s katerim imamo dobre stike, je prosil, da bi sprejeli Poljakinjo, ki je dobila prisilni dopust iz zapora. Naš predsednik je namreč zaradi koronavirusa izpustil iz zaporov na tisoče zapornikov, verjetno zato, da si mimogrede še kaj »prislužijo«.

Ob tem, kar sem napisal, bi se mogli vprašati, kakšna je pri nas situacija Cerkve oziroma krščanstva. Na god Karla Lwange in ugandskih mučencev, 3. junija, je bil pred desetimi leti v Iskenderunu umorjen škof Luigi Padovese. Deset let po njegovi smrti položaj kristjanov ni veliko boljši. Letos sta bila 11. januarja v vasi Kovankaya v jugovzhodni Turčiji ugrabljena mati in oče kaldejskega duhovnika Remzija Dirila – Šimoni in Hormuz Diril. Telo matere, na katerem so bili znaki vsakovrstnega mučenja, so našli šele 23. marca v reki blizu vasi. Usoda njenega moža pa še danes ni znana, niso ga našli ne mrtvega ne živega. Najverjetneje je Hormuz doživel enako smrt kot njegova žena. Moremo si le misliti, koliko bolečine in žalosti doživljajo otroci. To je

dejanje, ki izvira iz čistega sovraštva, delo tistih, ki stoletja dokazujejo, da je krščanska vera vera Resnice, saj se drugače hudobni duh ne bi tako boril proti Cerkvi. Pa še drugo dejstvo je očitno: oče in mati duhovnika Remzija se pridružujeta dolgi vrsti mučencev, ki so na turških tleh v vsej zgodovini od prvih let krščanstva naprej prelili svojo kri zaradi zvestobe Kristusu.

Bog naj nam vsem podeli dar vztrajnosti in nadnaravne moči, da bi mogli ostati zvesti Gospodu, ki nas je poklical.

p. Martin

P. S.

Ob koncu bi se rad zahvalil vsem skupnostim, ki nam pomagata z mašnimi intencijami; se še priporočamo. Obenem pa hvala provinci za občasno finančno podporo, namenjeno določenim delom v samostanu. Naj vam Bog povrne s svojimi darovi.

Kazahstan

Dragi bratje in vsi, ki prebirate Sporočila

Verjetno bomo vsi v tem času poročali o preživetju samostanskega in verskega življenja v času koronakrize. Tudi pri nas v Kazahstanu se pozna vpliv širjenja virusa in omejitvenih ukrepov.

Na praznovanju božiča smo se začeli pripravljati s programom, ki ga imamo v času počitnic za otroke in mladino: srečanje z luterani, duhovne vaje za otroke z obiskom doma ostarelih in božičnico ter srečanje skupine Samuel za mlade voditelje. To nam je uspelo izpeljati v zadovoljstvo vseh strani. Bilo je zelo prisrčno. Uspeli smo tudi praznovati mojega abrahama.

Letošnja zima je bila zelo mila. Redko je bilo –25 stopinj, zato pa je pri temperaturah od 0 do –10 stopinj začel pihati »buran« – zelo močan veter, zaradi katerega se zaprejo vse ceste in je prevoz zelo težaven. Tako so nam eno za drugim

odpadala srečanja, pa čeprav smo jih predstavili. V začetku januarja je zbolel še br. Pawel (gripa, vročina, prebavne motnje), a takrat še niso preverjali prisotnosti virusa. Komaj smo ga uspeli pokrpati, da je lahko v imenu škofa odletel v Indijo na srečanje za zaščito življenja – Pro Life. S seboj je vzel enega duhovnika iz naše in sosednje škofije ter tri predstavnike protestantov.

Konec januarja smo imeli bratsko srečanje vseh bratov ruske kustodije. Tja smo leteli vsak posebej. Zadnji je hišo zapustil br. Roberto in letel naravnost v Sankt Peterburg, kjer je potekalo srečanje. Iz Indije je na srečanje prišel tudi br. Pawel. Jaz sem bil najprej v Moskvi, kjer sem se udeležil vseruskega srečanja članov tretjega reda. Tam sem zbiral informacije o delu in programu, ki ga imajo člani tretjega reda na območju Rusije, ki bi jih lahko uporabil pri delu v Kazahstanu.

Srečanje bratov je potekalo v bratskem vzdušju, del je bil namenjen duhovnosti in del izobraževanju. Srečanje smo imeli zgodaj, ker je bil z nami tudi generalni asistent, ki se je pripravljaj na kapitlje vseh treh poljskih provinc in je imel letošnji urnik zelo zaseden. Po srečanju smo se vsi trije skupaj vrnili domov in se pripravili na obisk kustosa in asistenta. Zaradi slabega vremena sta priletela z dvodnevno zamudo; imeli smo kratko tridnevno srečanje. Vreme nam ni omogočilo, da bi si ogledali še kakšno znamenitost, zato pa je bilo več časa za skupni pregled dela in življenja naše skupnosti ter za načrtovanje prihodnosti, in to predvsem glede gradnje novega samostana in iskanja finančnih sredstev. Asistent fr. Tomaš Lešnjak nam je sporočil, da je gen. minister pripravljen podpisati naše prošnje, ki jih bomo poslali bratom po svetu, da bi nam pomagali pri uresničevanju projekta.

Na žalost se je pošiljanje prošenj ujemalo z začetkom epidemije koronavirusa. Odziv na naše pismo in prošnjo ni bil zelo velik. Najprej sta nam duhovno in molitveno pomoč izrazila Sacro Convento in kustodija na Filipinih. Potem je odziv prišel iz Padove in Hrvaške. Skupaj z

nekaterimi individualnimi darovalci smo zbrali približno 20 % celotnega zneska in 40 % potrebne vsote za letošnji začetek gradnje, kar bi nam omogočilo postavitve sončnih panelov na streho in vgradnjo vse potrebne inštalacije za ogrevanje vode in osvetlitev doma, ki nam jo je kljub krizi in krčenju sredstev pripravljen podariti italijanski koncern ENI. Po prazniku sv. Antona se bomo še enkrat lotili pošiljanja pošte s prošnjami ter z zaupanjem in priprošnjo k sv. Antonu in blaženima mučencema br. Mihaelu in Zbignewu, zavetnikoma našega samostana.



Z začetkom omejitev zaradi pandemije v Kazahstanu smo najprej spremenili program naše skupnosti in začeli vsak dan eno uro skupaj brati naše dokumente (prenovljene Konstitucije, statut reda in statut kustodije). Zbirali smo se ob 10. uri za skupno mizo in brali v treh jezikih (italijanskem, poljskem in angleškem), pred tem pa skupaj molili del brevirja. Najtežje je bilo bratu Robertu, ker je moral odpovedati vse ure učenja klavirja in biti doma, saj spada v najbolj rizično skupino. Jaz sem mu odstopil svoje dneve v kuhinji, da nas je razveseljeval s svojimi umetninami.

Ker zaradi karantene nismo mogli organizirati srečanj za mlade, smo prešli v »on-line« delo. Na cvetno nedeljo je bilo srečanje vodeno iz škofije Karaganda, ker je bilo tam manj omejitev in ker se znotraj mesta nahajajo tri močne župnije. Sam sem kot odgovorni za mlade v naši škofiji sodeloval z informacijami in povezovanjem. Ob

nabranih izkušnjah pa smo na nedeljo dobrega pastirja sami izvedli srečanje za našo škofijo. Ker je pri nas internet zelo počasen, smo se odločili, da vse posnamemo vnaprej in ob določeni uri objavimo na spletu. Poleg tega smo snemali na mnogih zaradi karantene ločenih mestih. Za povezovanje pa je služil studio, ki smo ga uredili v sobi za goste. Ves teden smo ob večerih predstavljali različne skupnosti, ki so imele dneve odprtih vrat in molitve. V petek in soboto pa smo imeli kateheze in srečanje v programu Zoom.

Na osnovi pozitivne izkušnje smo se dogovorili, da organiziramo srečanje za mlade in manj mlade (ugotovili smo, da spremlja naše predvajanje tudi veliko ljudi srednjih let) še za binkošti. Od vnebovzetja do binkošti smo vsak dan razen nedelje organizirali razmišljanja na temo darov Svetega Duha. K temu smo povabili različne ljudi, predvsem smo si želeli bolj aktivne vloge mladine iz raznih župnij. V ta namen smo pripravili nov kanal na Youtubu in ga imenovali: У Христа за пазухой oz. V Kristusovem naročju. Lahko se »podpišete« na: https://www.youtube.com/channel/UCx17V-_LZzJSSKju12fWcEQ. Veseli bomo, ker bi radi ta kanal nadgradili in ga še naprej uporabljali. Ob nedeljah nismo imeli programa, ker smo vse spodbujali, da bi se udeležili maš v svojih župnijah, saj so oblasti dovolile obiske verskih obredov z omejitvami.

Na mednarodni dan otrok sem v sodelovanju s sestrami usmiljenkami pripravil program za enodnevno srečanje po župnijah in ga razposlal z videoposnetkom, kako bi to lahko potekalo, in



možnostjo, da vsak prilagodi program svojim možnostim. Mi smo ga za manjšo skupino otrok organizirali 2. junija, ko so se za naše otroke že začele počitnice. Srečanje so pripravili maši mladinci in ga tudi izpeljali. Vse naše mladinke so bile zelo pridne v šoli. Tista, ki je zaključila 9. razred, je dobila zlato spričevalo za odličen uspeh s samimi peticami, ki pa ne bo ostalo v njeni trajni lasti, ker ga je šola vzela za šolski muzej.

V času karantene, ko ljudje niso mogli priti k maši, smo njihove slike nalepili na prve klopi in bili povezani z njimi. Nekaj maš smo imeli tudi na spletu. Med obredi na veliko soboto zvečer pa smo imeli tudi obisk mestnih oblasti, ki so preverjale, kako se držimo ukrepov. Ker je bila pri obredih tudi družina poljskega vojaškega atašeja, smo imeli srečo, ker sem jih prestregel na vratih, in ker se niso legitimirali, tudi odslovil, saj zaradi karantene ne smemo nikogar spustiti v cerkev. Naslednji dan po kosilu so prišli še enkrat in se predstavili, kot je treba. Na škofiji pa so zjutraj našli velik plakat na vratih, ki vodijo na območje cerkve, kjer je pisalo, da je prepovedan vstop zaradi povečanega tveganja z okužbo s koronavirusom. Na žalost se naša škofa bolj nagibata na stran zarote z neobstoječim virusom, ki ima namen uničiti Katoliško cerkev, obhajilo na jezik ... niti besede naših sester usmiljenk se jima ne zdijo verjetne. Tri so februarja odletele na Poljsko po novo vizo in se še niso vrnile. Tam sta dve zboleli za virusom, ena je bila skoraj že v onostranstvu oz. na respiratorju. Tretja pa ni bila pozitivna na virus, a je vseeno prebolela težko vnetje pljuč zaradi nekega drugega virusa, ki jo je za nekaj dni položil v bolnišnico. Na Poljskem mora ostati še vsaj 3 mesece, preden se bo lahko vrnila v Kazahstan. Samo v maternem domu je zbolelo 40 sester (na srečo nihče v domu starejših občanov in domu za prizadete otroke, ki ga vodijo sestre), 20 sester so odpeljali v bolnišnico in pet od njih potem še na pokopališče. Samo tri sestre so se lahko udeležile pogreba. Drugih 20 sester so premestili v motel v karanteno. Zaradi teh okoli-

ščin in zaprtih mej se je predstojnica odločila, da se en samostan v Kazahstanu začasno zapre in se tvorita dve novi skupnosti s tremi sestrami. Na veliko žalost so zaprle samostan pri nas. Upam, da samo do jeseni, čeprav se lahko zgodi, da ga še nekaj časa ne bodo odprle. Da hiša in cerkev ne bi bili prazni in jih kakšen nezaželen gost ne bi ponoči obiskal, se z br. Pawlom menjava in spiva v tamkajšnji sobi za goste. Ne vem, kako dolgo bomo lahko živeli v tem režimu. Pred jesenjo bo treba najti rešitve, saj med načrtovano porabo denarja nismo predvideli izdatkov za ogrevanje hiše. Še malo k veselim dogodkom. Meni so 5. maja še drugič podaljšali vizo. Tako nisem bil prisiljen leteti v Slovenijo, da bi urejal novo, saj bi verjetno še nekaj časa ostal doma. Te dni bomo izvedeli, ali jih bodo podaljšali tudi Robertu in Pawlu, sicer bosta prisiljena v juliju leteti proti Evropi. Lahko se zgodi, da bom nekaj časa sam doma. To, da bomo ostali tukaj, ima tudi svoje pomanjkljivosti, ker ne moremo z živim stikom po Evropi iskati finančne pomoči za gradnjo.

Pri nas se prvi val virusa še ni umiril in se je po omilitvi restrikcij zelo povečalo število obolelih zaradi virusa – samo v glavnem mestu med 50 in 100 vsak dan in v državi po 300. Lahko se zgodi, da bodo spet uvedli karanteno. Načrtujemo, kako bi izvedli oratorij v juliju in vseškofijsko srečanje za mlade v Ozornoju v avgustu (podobno kot Stična, samo da traja pet dni). Na praznik sv. Antona bomo posvetili prvi zvon (30 kg). Upali smo, da se nam bodo pri tem pridružili botri naše cerkvene strehe in zvonika iz Mozirja z župnikom Sandijem ter botri zvona iz škofije Siedlce na Poljskem. Pa bomo praznovali kar sami. Pri blagoslovu zvona se nam bo pridružil naš nadškof Tomaš.

Praznik naše župnije – Mati vseh narodov – smo obhajali 13. maja. Po naključju smo na ta dan praznovali tudi prvo obletnico ustanovitve našega samostana. Z veseljem gledamo naprej, kljub oviram pri gradnji samostana. Zaradi omejitev z zemljo smo bili prisiljeni malo predelati položaj samostana, kar pa ne vpliva na sam projekt in



njegovo vrednost. Trenutno se pripravljamo na podpis dogovora s podjetjem, ki bo pripravilo papirje za mestno arhitekturo in za samo gradnjo. Upamo, da bomo čez dva meseca uspeli zasaditi prve lopate za temelje. Našim bratom bomo še enkrat poslali prošnje za pomoč. V avgustu pa prošnje pošljemo še dobrodelnim organizacijam. Poleg samostana, ki bo v novozgrajeni stavbi, bosta tu še dom duhovnih vaj in vsaj nekaj časa tudi glasbena šola. Rad bi končal z besedami našega brata Tima Unserja: »Cerkev ni veliko stavb, cerkev so ljudje in ta projekt je ves za ljudi.« Upamo, da bodo samostan in vse dejavnosti v njem predvsem pomagale ljudem pogasiti žejo in lakoto po Živem Bogu.

Hvala za molitve in ostalo pomoč.

Bratje iz Kazahstana

København

Naj vam najprej zaželim en lep in že prav poleten pozdrav iz Københavna. Ko pišem te vrstice, je zunaj prijetnih 25 stopinj in kar vleče me ven v naravo. Pri nas je pač tako, da je treba loviti lepe in sončne dneve, kajti za njimi največkrat prideta deževje in hladen veter.

Od našega zadnjega slišanja pred veliko nočjo se tukaj res ni veliko dogajalo. Večina dogodkov, ki smo jih načrtovali, je odpadla. Tako kot povsod drugod je tudi nam koronavirus zmešal štrene.

Pa vendar se trudimo, da bi prebredli to krizo, ki v vsakem od nas na svoj način pušča sledove.

Tudi pri nas je vlada tri tedne pred veliko nočjo najprej omejila javno življenje in kasneje zaostrila ukrepe. Na srečo nismo imeli omejitve gibanja in druženje do 10 ljudi je bilo vseskozi možno, seveda ob primerni razdalji. Čeprav naši ukrepi niso bili tako strogi kot po nekaterih drugih državah, pa smo morali tudi pri nas zapreti cerkve in vse javne ustanove.

Po smernicah škofije smo lahko z najožjimi sodelavci praznovali velikonočne praznike samo v župnijskih cerkvah in ob strogih pogojih. V moji župniji smo se odločili, da bomo vse maše in obrede tudi neposredno prenašali po Facebooku in Youtubu. S to prakso nadaljujemo še naprej, saj po ponovnem odprtju cerkva veljajo stroga merila glede števila vernikov, ki se lahko udeležijo bogoslužja. To je odvisno od velikosti cerkve. In ker naša cerkev ni velika, je lahko pri mašah le 50 vernikov.

Naš škof Czesław Kozon je 7. maja praznoval 25. obletnico škofovskega posvečenja. Predvideno je bilo somaševanje duhovnikov s škofom v stolnici in nato pogostitev za vse povabljene. Žal je to praznovanje odpadlo, smo pa jubilej proslavili v ožjem domačem krogu. Škof nas je vse skupaj zbral pri kosilu, kjer smo mu z veseljem zaželeli še mnogo leta uspešnega vodenja škofije.



Kljub »koroni« pa smo si bratje znali popestriti tudi kakšen večer. Tako smo 13. maja povabili škofa, generalnega vikarja, diakona, bogoslovca

in sestre na večerjo. Na pomoč nam je priskočil naš prijatelj in profesionalni nogometaš Josip, ki igra za priznan danski klub Brøndby, po rodu iz Hrvaške, in nam spekel odlične zrezke na žaru. V odličnem vzdušju smo tako proslavili tudi minuli rojstni dan p. Stephena in se spomnili srebrnega jubileja našega škofa.



Veliko pastoralnega dela res ni bilo v tem času, zato smo se bratje lahko posvetili osebnemu delu. Zadal sem si nalogo, da bom v danščino prevedel knjigo o p. Maksimilijanu Kolbeju – Skrivnost dveh kron. In celo uspelo mi je, seveda s pomočjo sodelavcev, ki so besedilo spravili v lepo danščino. Upam, da mi bo uspelo knjigo izdati in tako predstaviti mučenca ljubezni mladim in starim. Za razliko od sv. Frančiška, ki ga Danci prav obožujejo in radi poromajo tudi v Assisi, je Kolbe tukaj dokaj neznan svetnik. S prevodom želim počastiti življenje našega redovnika, ki je na zgleden način uresničeval ideal sv. Frančiška Asiškega, katerega krona je bila mučeniška smrt iz ljubezni do bližnjega.

Razmere na Danskem se počasi umirjajo. In tudi mi se počasi odpiramo. Pa vendar se naša premierka Mette zelo boji za nas in še ne dovoli popolnega odprtja meja. Meje se s 15. junijem odpirajo za sosednje države, za ostale pa bo treba še malo počakati. Tako je vprašljiv tudi moj dopust. Ampak če ne prej, upam, da se vidimo jeseni.

p. Tomaž Majcen

IN NAJ MOLIMO ZA RAJNE



+ p. Tonček Zajc
(28. 2. 1945–8. 5. 2020)

Nagovor ob pogrebni slovesnosti v Lipi na Koroškem (A), 13. maj 2020

»Lepega vedenja, zelo pobožen, nadpovprečen čut za skupnost, do sobratov goji pravo ljubezen in razumevanje, vesten v izpolnjevanju redovnih dolžnosti, v pokorščini se naravnost odlikuje.« Te besede je zapisal Tončkov vzgojitelj p. Martin Vidovič v poročilu pred večnimi zaobljubami, ki jih je p. Tonček z redovnim imenom Bruno izpovedal na praznik sv. Frančiška Asiškega, 4. oktobra 1968.

P. Tončka osebno nisem poznal zelo dobro. Ker sem dolgo časa bival v tujini, sem ga pobliže spoznaval predvsem zadnji dve leti. 28. februarja lani, na njegov 74. rojstni dan, sem ga skupaj z vikarjem province p. Slavkom Stermškom obiskal v Lipi. Zelo se je razveselil najinega obiska, z veliko mero ljubezni in pozornosti nama je pripravil slovesno kosilo in nama razkazal obe župniji, v katerih je deloval. Zelo sta me nagovorili njegova prisrčnost in prijaznost. Slovensko minoritsko provinco je doživljal kot mater in jo vedno nosil v srcu. Leta 2010 je zapisal: »Sem redovnik in redovnik želim tudi ostati.« Ni mu bilo vedno lahko, nastopili so različni izzivi, ki so povzročili tudi bolečino in oddaljenost, a nikoli ni prišlo do zamer v medsebojnih odnosih. Čeprav je bil geografsko oddaljen, je bil p. Tonček vedno duhovno blizu. Z minoriti je bil tesno povezan, v njegovih pismih je začutiti hvaležnost do slovenske province za vse, kar je prejel

v letih vzgoje, študija in pastoralnega dela. To je konkretno kazal tudi s finančno podporo, saj je bil vselej radodaren in zelo vesten. Če je le mogel, se je rad udeleževal tudi provincialnih srečanj. Spomnim se lanskega bratskega dneva, ki smo ga obhajali 26. junija na Rogli. V tistih dneh smo se minoriti ravno poslavljali od p. Milana Holca, znanega biblicista, ki je po dolgi bolezni zaspal v Gospodu dva dni pozneje. Zelo sem bil vesel njegove navzočnosti in njegovih prijaznih besed ob hudi bolezni p. Milana. Za letošnji 24. marec smo načrtovali sejo provincialnega definitorija (vodstva) pri njem v Lipi. Ko sem ga poklical mesec in pol prej, se je tega izredno razveselil in takoj želel vedeti vse podrobnosti: Ob kateri uri se dobimo, ob kateri uri je predvideno kosilo? Začutil sem njegovo veliko skrbnost. Ob tej priložnosti bi mu čestitali tudi za njegovih jubilejnih 75 let, a nam je načrte prekrizala epidemija koronavirusne bolezni. Dogovorili smo se, da srečanja ne odpovemo, ampak ga le preložimo. In to obljubo izrekam tudi danes ob njegovem grobu. P. Tonček, našega srečanja nismo odpovedali, saj se bomo mi, ki smo še tukaj, nanj lepo pripravili!

P. Tonček se je rodil v Jurovcih v župniji sv. Vida na Vidmu pri Ptujju. Vstopil je v minoritski red: enoletni noviciat je opravil na Cresu, kjer je začasne zaobljube naredil 2. avgusta 1963. Večne zaobljube je izpovedal 4. oktobra 1968 v Zagrebu, v diakona je bil posvečen 2. februarja 1971, mašniško posvečenje pa je prejel 29. junija 1971 v Mariboru. Najprej je služboval v Sostrem pri Ljubljani kot semeniški duhovnik in kratek čas kot vikar namestnik, od koder je upravljal tudi župnijo Javor. Od leta 1972 do 1973 je bil kaplan v nadžupniji sv. Jurija na Ptujju, leta 1973 pa je odšel na študij katehetike v München, ki ga je leta 1976 zaključil z diplomom. Po vrnitvi v Slovenijo je dve leti (1976–1978) deloval kot kaplan v župniji sv. Petra in Pavla na Ptujju, od leta 1978 do 1983 pa je bil župnijski upravitelj v Dorna-

vi. Poznam nekatere Dornavčane, ki ga imajo v zelo lepem spominu. Nekdo mi je odločno dejal: »Radi smo imeli p. Tončka, bil je zelo prijazen in za tiste čase tudi moderen pri oznanjevanju.« Našel sem tudi pismo, ki ga je napisal ob slovesu iz Dornave: v njem ni skrival solz, saj je z župljani ustvaril zelo lep odnos.

Iz Dornave je leta 1983 odšel v Sveče na Koroško, kjer smo imeli minoriti hišo, potem pa do leta 2014 še samostan. Leta 1985 je začel službovati kot župnijski provizor v Lipi, kjer je ostal do svoje smrti. V tem času je upravljal še župnije Rožek (1990–2006, 2011–2020), Skočidol (2006–2011) in Strmec.

Povsod je bil tesno povezan z župljani. Rad je bil med ljudmi, imel je »vonj po vernikih«, živel je med njimi in zanje. O pastoralnem delu je imel preprosto, a hkrati dragoceno načelo: »Župnik ima prvo nalogo, da rezidira, da je vedno na voljo ljudem.«

Pri pastoralnem delu je ljudem želel izkazovati bližino na različne načine: z molitvijo, navzočnostjo, pa tudi z uporabo najmodernejših sredstev in metod. Vse za to, da bi ljudje lažje vstopili v odnos z nebeškim Očetom. Zanj bi lahko veljal stavek sv. Pavla: »Vse delajte v Božjo slavo,« (1 Kor 10,31) ali pa vzklik sv. Ignacija Loyolskega: »Vse v večjo Božjo slavo!« Ob tem se spomnim poljskega minorita in mučenca sv. Maksimilijana Kolbeja, ki je v 20. in 30. letih prejšnjega stoletja uporabil do tedaj najmodernejša sredstva pri oznanjevanju evangelija: samostan je imel lastno tiskarno, lastno radijsko postajo, lastno revijo itd. Načrtoval je tudi letališče ob samostanu Brezmadežne v Niepokalanowu, da bi verski tisk dosegel čim več ljudi po svetu. Kolbe pa na te stvari ni bil osebno navezan, saj ko je začutil klic po darovanju svojega življenja v taborišču v Auschwitzu, ni okleval, ampak se je sam ponudil. S

tem je samo nadaljeval svoje življenjsko poslanstvo: odpovedal se je sebi, da bi drugi imeli življenje. Podobno lahko rečemo za p. Tončka: vse bi dal za ljudi, da bi jim približal evangelij, tudi z odpovedmi na svoj račun. Živel je zelo preprosto. Drugi mu je bil pomembnejši od njega samega. In v tem je veličina vsakega duhovnika: da omogoči osebno srečanje med nebeškim Očetom in človekom, sebe pa postavi v ozadje.

Ta drži se potrjuje tudi z geslom, ki si ga je p. Tonček izbral za svoje slovo: »Oče, v tvoje roke izročam svojo dušo« (Lk 23,46). Na srečanje z Gospodom se je zelo dobro in skrbno pripravil, pomislil je na vse podrobnosti, ki jih je zapisal v svojo oporoko. Te vrste odgovornosti ne vidimo na vsakem koraku. Gospodu je izročal svojo dušo že od lastnega krsta dalje, kasneje tudi kot redovnik in duhovnik, ko je postavil Gospoda na prvo mesto v svojem življenju. Ker se je vse življenje izročal Gospodu in drugim, je lahko z vso spokojnostjo izročil Gospodu tudi svoj zadnji dih in svojo dušo.

Ker je bil nebeški Oče njegov pastir, h kateremu se je vsak dan zatekal, je bil tudi sam lahko pastir za svoje zaupano mu ljudstvo, ki ga je usmerjal, a ne k sebi, ampak k nebeškemu Pastirju, ki je izvir pravega in polnega življenja.

Spoštovani g. škof msgr. dr. Jože Marketz!

Vam, vsem duhovnikom, diakonom, pastoralnim delavcem in vernikom vaše krške škofije ter vernikom župnij Lipa in Rožek v imenu slovenske minoritske province izrekam iskreno sožalje ob odhodu p. Tončka, sožalje, ki je napolnjeno s trdnim upanjem na ponovno snidenje v nebeškem kraljestvu.

p. Igor Salmič,
provincialni minister OFMConv.